

ÎN ACEST NUMĂR:

Centrul Cultural
Regiunea
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

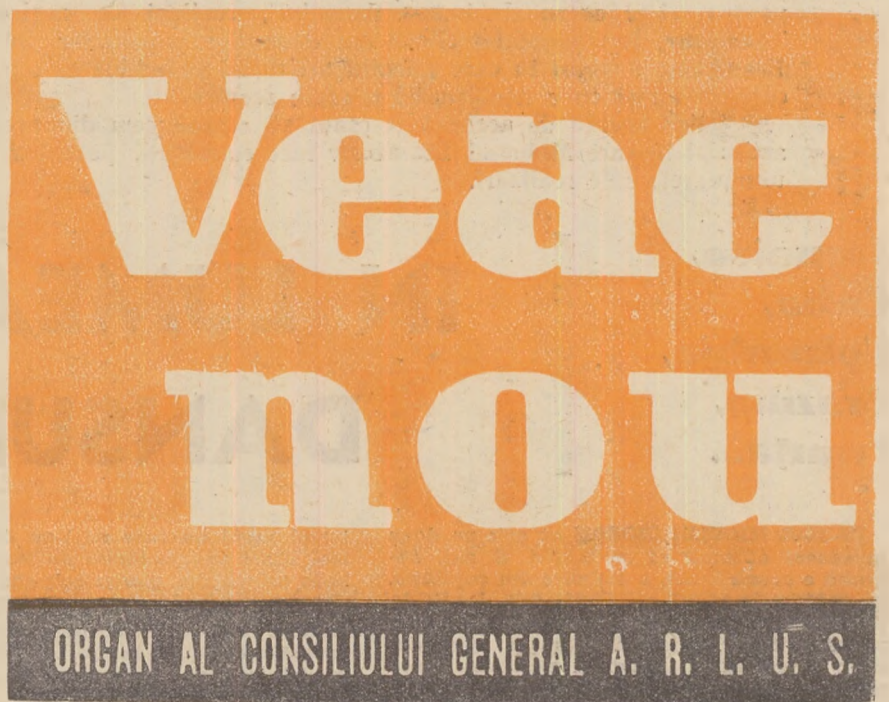

BIBLIOTECA

„Veac nou”

Nr. 19

(pag. 9-10)

Orașe noi,
construcții
noi

de prof. arh.
Octav Doicescu

Biografie
neromanțată,
dar romantică

de Ion Băieșu

(pag. 5)

Obiectivul
principal
SĂNĂTATEA

Izotopii radioactivi
și depistarea bolilor

Virusuri vii
și virusuri
moarte

Vă prezentăm
culturismul

(pag. 6-7)

ANUL XVIII

29

(905)

20 IULIE
1962

12 pagini, 1 leu

★ **FILMUL** ★

In ospete la „Lenfilm” de Sanda Faur-Dima

O fată înfruntă uraganul războiului de Vsevolod Revici

„Pădurea vieneză”

(pag. 8-a)

După ani și ani

Telespectatorii din țara noastră au făcut de curind cunoștință cu arta marelui dansator sovietic Mahmud Esambaev, interpret strălucit al dansurilor folclorice, laureat al multor concursuri internaționale. Filmul pentru micul ecran „În lumea dansului”, realizat de regizorul Roman Titomirov, le-a prezentat citeva din dansurile popoarelor interpretate de Esambaev, dansuri în care talentul artistului se îmbină cu o înaltă tehnică coregrafică și cu o neobișnuită mișcare scenică.

Am socotit de aceea interesant să reproducem din presa sovietică articolul în care Mahmud Esambaev face cunoscută povestea citorva din uimitoarele sale realizări.

Jamaica,
Cuba,
Columbia,
Brazilia,
Franța...

IN LUMEA DANSULUI

DANSUL MICULUI CIOBAN nu este un dans în sensul obișnuit al cuvântului. E mai degrabă o scenă lirică, o amintire din copilărie.

...Trăiam în micul sat Stari Atgi, locuit de ceceni. Mă sculam în zori, îmbrăcăm haina veche vătuită, îmi infundam peste urechi căciula enormă de blană și porneam spre munți să pasc oile și caprele. Aveam în grijă 12 capete. Uneori mi se rătăcea cite o oaie. Scotoceam atunci prin toate rîpele, cercetam fiecare tufiș, apoi mă întorceam acasă plîngînd. Nenorocirea asta se întimpla, însă, rareori. De obicei, oile și caprele mele pășteau liniștite iar eu priveam în depărtare cum cade inserarea, fascinat de luminile unui oraș spre care goneau camioane și mașini sfîrșind nori de praf. Orașul se afla la 20 kilometri, dar aveam impresia că se află la capătul lumii.

Am povestit întâmplările micului cioban în Jamaica și Cuba. Am dansat în fața unor oameni a căror limbă n-o cunoșteam. Dar m-au înțeles cu toții, fiindcă toți ciobănașii din lume plîng atunci cînd li se rătăcește o oaie și se bucură atunci cînd se nasc miei. Și cred că există aproape peste tot în lume flăcăiași oacheși sau bălăi, cu pielea ca abanosul ori urdășul, care pasc oile, caprele sau vacile, urmărind îndelung cu privire zborul avioanelor, luminile orașelor îndepărtate și care nu știu încă ce vor face în viață... Nu-i disprețuiți pe ciobănași. Poate că în viață îi așteaptă lucruri mari.

BAMBUCO. Columbia e o țară săracă căreia îi lipsește totul: și pîinea, și hainele, pînă și aerul. Da, am spus aerul în sens propriu, căci Columbia este situată la aproape trei mii de metri deasupra nivelului mării. Magazinele columbiene sînt în schimb aprovizionate cu un sortiment bogat de obiecte religioase. Fiecare trecător pare să poarte pe umăr o strivitoare povară de mizerie și nenorocire. Dar oamenii sînt buni și amabili. Toți cei pe care i-am întîlnit, pînă la cei mai umili, voiau neapărat să-mi ofere ceva. Am adus din Columbia un dar prețios: Bambuco. Este un dans de dragoste: un tînăr vrea să fie luat în seamă de iubita lui. Dar ea este atît de modestă, atît de timidă, încît nu îndrăznește să-și ridice ochii spre el. Atunci tînărul îndrăgostit îi câștigă privirea dansînd.

Învățînd să dansez Bambuco, am înțeles mai bine sufletul poporului care l-a creat, un popor sărac și mîndru, modest și rezervat.

MACUMBA. La 45 de kilometri de Rio de Janeiro se înalță un mic templu de argilă albă. A fost înălțat pe cheltuiala dansatorului Jose Gomeo, cel mai bun interpret al dansurilor rituale din Brazilia. Macumba se dansează în acest templu numai o dată pe an. Dar în 1959, el s-a dansat de două ori. Jose Gomeo ne-a făcut cîinstea să-l execute încă o dată, pentru noi.

Ora șapte seara. Preotul sacrificator și Jose Gomeo își fac intrarea în templu. Preotul este foarte bătrîn, și are o față pămîntie. Ai crede că numără două sute de ani. Jose este tînăr, svelt, elegant, foarte mlădios; are pielea de culoarea ciocolatei și ochi frumoși, negri, migdalați. Poartă cămașă albă și pantaloni gri. Are picioarele goale. Eu iau un clopoțel de pe o tavă de argint. Este pentru prima oară în istoria templului cînd altcineva decît preotul sună clopoțelul. Jose Gomeo începe să cînte, prin ușile interioare ies oameni ținîndu-se de mină. Începe Macumba. S-o privești e tot atît de greu cum e s-o dansezi; ritmul frenetic, mișcările precipitate aduc publicul în extaz; capul începe să-ți vijie. Macumba durează de la șapte seara pînă la șapte dimineața. Dansatorii cad în transă, anii leșină. Corpurile inerte sînt trînte la picioarele lui Jose Gomeo. Și Macumba continuă pînă cînd dansatorii sînt complet epuizați.

În seara aceea a trebuit, însă, să se facă o pauză. Dansatorii care mă acompaniau, nemaiputînd rezista, au cerut să iasă la aer... După plecarea lor, am dansat cu Jose Gomeo. „Macumba aduce noroc” — spun brazilienii. Îmi amintesc de acest lucru de fiecare dată cînd, înainte de spectacol, îmbrac cos-

tumul ritual pe care mi l-au dăruit prietenii mei brazilieni: o blană de leopard și o pălărie uriașă din pielea șarpelui anaconda.

DANS NEGRU. Eram la Paris. O dansatoare neagră, împodobită cu pene enorme, care se leagănă în ritmul pașilor ei, coboară încet treptele scenei. „Paris, dragostea mea”, cîntă ea și sala urlă de entuziasm și de admirație. Dar iată că tot ea apare apoi în hainele unei bătrîne cerșetoare istovite, care începe să se tînguiescă:

Sîntem negri, neagră este viața noastră, munca noastră. Doamne, de ce ne-ai dat o piele neagră? Nu avem și noi o inimă ca a lor? Copiii noștri nu ne spun „mamă”? Am paisprezece copii și viața mea este neagră, neagră...

Întreaga sală plînge odată cu cîntăreața. Datorită talentului Josephinei Baker, spectatorii bogăți, trîndavi, veniți în căutare de noi distracții, devin și ei oameni pentru cîteva clipe.

Josephine Baker este o mare artistă. La vîrsta de 60 de ani s-a întors pe scenă ca să-și poată crește cei paisprezece copii adoptivi, de naționalități diferite. Am fost la Paris de două ori și de fiecare dată m-am

Dansul brazilian Macumba

după s-o văd îndată după sosire... Ascultînd cîntecele ei mi-a venit ideea de a interpreta un dans negru.

...Negrul ride cu hohote, dansează de bucurie. Ca întregul lui popor este de o veselie și de un optimism înăscut. Dar deodată, este palmuit de un alb. Alți albi îl înconjoară și îl doboară cu lovituri. Puțin cînte puțin disperarea lui se transformă în minie. „Trebuie să fiu liber, gîndește el. Chiar dacă voi pieri, fiul meu va fi liber. Eu mă voi sacrifica, dar îi voi salva pe alții de această soartă tristă”.

Machiajul îmi transformă cu totul înfățișarea, îmi dă chiar senzația că am pielea neagră și încerc, cu adevărat, un sentiment de minie cînd, la sfîrșitul dansului, mă scol de jos și ridic cu mîndrie capul, ca pentru a spune: „Îndrăznește numai să te apropii! Mai îndrăznește să mă palmuiești!”

Aș vrea atît de mult ca Josephine Baker să vadă dansul meu negru! Căci acest dans mi l-a inspirat ea. Este un dans închinat slăvirii omului care își învinge soarta lui neagră.

Acum doi ani, nu mult după apariția în limbă rusă a „Jurnalului” meu de front, am primit din Uniunea Sovietică o scrisoare. Îmi scria un cititor, un necunoscut. Se interesa dacă ostașul Fedin pomenit în însemnările mele, nu este cumva unul și același cu Semion Grigorievici Fedin, (În „Jurnalul de front” numele acestuia nu apare complet). „Dacă răspunsul dumneavoastră este afirmativ, îmi scria cititorul, atunci s-ar putea ca ostașul Fedin să nu fie altcineva decît fiul meu, dispărut fără urmă în anii războiului”. Scrisoarea aceasta am ținut-o multă vreme în mină, ca pe o inimă vie. Pulaștile sale îmi povesteau durerea unui părinte. Amară poveste. Inchipuiți-vă, dragi cititori, după atîția ani de la terminarea războiului, într-un „Jurnal de front”, a întîlnit un nume, Fedin, și un licăr de speranță i s-a aprins în suflet. Și a ezitat să scrie autorului, celui care se află la mii și mii de kilometri de dînsul. Vă mărturisesc sincer că, un timp n-am știut cam ce ar trebui să cuprindă răspunsul meu. Nu de altă, dar eoul însemnărilor mele nu era Semion Grigorievici Fedin. În cele din urmă, am răspuns. Nu am ascuns condițiile în care s-a stins din viață ostașul Fedin pe care-l întîlnisem grav rănit într-un spital militar din Kaunas, lăsîndu-l să înțelegă că acesta ar fi putut să fie foarte bine fiul său, precum tot atîț de bine ar fi putut să fie al unei alte familii.

Da, rănile sufletești ale războiului se vindecă greu. Oamenii nădăjduiesc, se caută fără contenire. Și există în aceste căutări ceva pe cît de uman, pe atît de propriu omului sovietic.

Marfa Grigorievna Savvina locuiește în orașul Gheorghievsk. Are șazece și șase de ani. Cîndva a avut doi copii — doi băieți. Pe cel mare îl chema Nikolai. A fost aviator și a murit într-o bătălie aeriană. Pe cel mic îl chema Mihail și a pierit fără urmă în timpul aceluiași război mondial. După atîția și atîția ani, Marfa Grigorievna a aflat, în sfîrșit, cînd și cum a murit fiul ei, Mihail.

...13 septembrie 1942. E o noapte neagră, fără stele. Trei ostași sovietici bat la casa colhoznică Ana Mihailovna Somina. Femeia le deschide. Trei ostași — ieșiți din încercuire, flămînzii și zdrobiți de oboseală — cer adăpost. Femeia îi adăpostește, deși riscă nu numai viața ei, ci și a copiilor. Ocupanții hitleriști sînt necruțători. Colhoznică îi ascunde... îi hrănește... le pregătește haine civile, pentru ca cei trei să-și poată continua drumul către linia frontului. Dar poliția năvălește în casă. Ana Mihailovna este arestată împreună cu cei trei ostași. Sînt purtați pe ulițele satului, însoțiți de bocetele copiilor Anei Mihailovna. Cei trei ostași sînt puși la zid. Toți trei refuză să fie legați la ochi. Unul dintre ei strigă: „Nu ne e teamă. Vrem să-i privim în ochi pe călăii noștri”.

Sînt împușcați în timp ce începuseră să cînte:

„Ridică-te măreață țară,

Ridică-te la lupta cea mare, pe viață și pe moarte”

Unul dintre acești eroi a fost și fiul Marfei Grigorievna Savvina. Identificarea a venit după ani și ani. Dar nu este lipsit de interes să aflăm cum s-a stabilit acest fapt.

După terminarea războiului, invalidul N. Korenkov, întorcîndu-se în satul său natal, află de tragedia celor trei ostași necunoscuți. Faptul îl impresionează într-atît, încît hotărăște să caute, să cerceteze, ca să stabilească identitatea celor trei. Ana Mihailovna Somina nu reținuse decît cîtele unuia dintre ei... Mihail... Savvin... care în treacăt, pomenise numele unui oraș — Novo Gheorghievsk. Date mult prea puține pentru a ajuta cercetările invalidului Korenkov. Dînd, însă, dovadă de o răbdare de fier, Korenkov intră, în cele din urmă, în posesia unei fotografii trimisă de către un Comisariat Militar și astfel ajunge să stabilească că Mihail Savvin este fiul Marfei Grigorievna Savvina. În felul acesta, bătrîna a aflat mormîntul celui de-al doilea copil.

Dar acțiunile invalidului Korenkov nu s-au oprit în acest punct. Cercetările sale continuă. Numai că, de astă dată, datele sînt mai sărace, dar foarte semnificative. El a publicat aceste date în ziarul „Krasnaia Zvezda” cerînd sprijinul milioanelor de oameni sovietici. Iată ce scrie el în acest ziar:

„Mi-a rămas acum să stabilesc cine au fost ceilalți doi ostași care au căzut împreună cu Savvin. Treaba asta este foarte complicată, căci numele lor îmi sînt necunoscute. Poate că cititorii vor să mă ajute? Știu că unul era din Siberia, iar celălalt din Ural. Primul s-a născut în 1912, căsătorit, cu patru copii, de profesie bucătar. Despre celălalt știu că a plecat pe front împreună cu soția sa. A fost un bărbat înalt, cu o față măslinie, cu un nas coroiat. Iată tot ce știu despre acești doi eroi”.

Rînduri zguduitoare. Sînt convins că și aceste căutări, în cele din urmă, vor fi încununate de succes, iar numele celor trei eroi vor fi încrustate pe veji în marmora obeliscului înălțat de colhoznicii din satul curajoasei Ana Mihailovna și a inimii invalidului Korenkov.

Da, după ani și ani.

Vă mai amintiți de Alexandr Matrosov? De acel tînăr ostaș sovietic care, pentru a ușura atacul unității sale, a acoperit cu propriul lui trup ambrazura unei cazemate? În ajutorul morții sale, el a trimis cuiva o scrisoare, ultima. De existența ei s-a aflat nu de mult. Iată conținutul scrisorii:

Draga mea,

Adunarea organizației de Comsomol s-a terminat adineaori. Mi-am curățat automatul, am mîncat. Comandantul batalionului ne-a sfătuit: „...Hai, băieți, odihniți-vă, mîine ne așteaptă o bătălie grea”. Dar eu nu pot să dorm. Sîntem șase oameni în bordei. Al șaptelea e în post. Cei cinci au și adormit. Eu, însă, stau lângă sobiță și, la lumina opașului, îți scriu. Tare aș vrea să știu ce faci tu în clipa de față? La noi, aici pe front, noaptea cade repede. Voi, acolo departe, aveți lumină electrică. Poți să te culci tîrziu, după miezul nopții. Ești mereu cu mîine și mă gîndesc într-una la tine. Uite, de fapt, și acum stau de vorbă cu tine, îți povestesc viața mea, simțămîntele mele, trăirile mele. Am văzut cum știu să moară tovarășii mei de arme. Chiar astăzi comandantul batalionului ne-a povestit o întîmplare — moartea unui general. A murit în picioare, cu fața la dușman. Iubesc viața nespus de mult, vreau să trăiesc, dar vezi tu, frontul e o treabă foarte afurisită: acum ești — acum nu mai ești... un glonte, o schijă îți pun capăt vieții.

Și dacă mi-e sortit să cad în lupte, atunci aș vrea să mor întocmai ca acel general, cu fața la dușman.

Al tău, Sașa

Scrisoarea aceasta o păstrează o femeie acum în vîrstă — Lidia Vasilevna Karapanova. Întîia și ultima iubire a lui Alexandr Matrosov. Și scrisoarea aceasta trăiește ca și fața sa, și trece ca un fior prin inimile oamenilor... da, după ani și ani.

Haralamb Zîncă

METODE NOI

ÎN STRÎNGEREA RECOLTEI

Stringerea rapidă și fără pierderi a cerealelor se bazează în principal pe folosirea corectă și productivă a mijloacelor mecanizate. O metodă larg folosită în U.R.S.S. este recoltarea în două faze. Într-o primă etapă, cînd cerealele sînt în pîrgă,

în R.S.S. Ucraineană, de exemplu, au fost introduse agregate de mare productivitate formate dintr-o combină autopropulsată cu tocător de pale purtat și o remorcă de transport de mare capacitate. De la tocător, paiele și pleava merg în re-

3 400 kg la hectar, remorca se umple în decurs de numai 16—20 minute. Pentru schimbarea remorcilor, ca și pentru descărcarea lor nu sînt necesare mai mult de 2 minute. Un agregat format din 3 tractoare, o combină și 2 remorci de mare capacitate poate recolta și elibera terenul paralel cu recoltatul, pe o suprafață de 300 ha. Dezmiriștitul și arătura de vară au loc astfel la cel mult 2—3 zile de la recoltare.

Pe terenurile din Kuban, unde se lucrează în flux continuu, în urma combinelor și remorcilor merg plugurile și semănătorile care seamănă porumb pentru siloz. Astfel, pe aceeași parcelă se obțin două recolte — și cereale, și furaje.

Pentru eliberarea grabnică a terenurilor mecanizatorii sovietici folosesc, de asemenea, sistemul colectoarelor de pale etanșate în urma combinei. Acestea lasă căpițe în anumite puncte ale tarlei de unde, mai apoi, sînt trase cu cabluri de oțel la marginea parcelei.

În perioada ce premerge recoltării, ploile violente sau furtunile culcă uneori o parte din grîne și recoltarea cu mijloace mecanizate se face cu mari pierderi de boabe. De aceea, o mare însemnătate o are dispozitivul de recoltare a cerealelor căzute folosit de mecanizatorii sovietici. Dispozitivul este format din două ridicătoare telescopice adaptate la rabatorul combinei autopropulsate. Dispozitivul ridică tulpinile căzute, le taie și alimentează șnecul combinei, fără pierderi însemnate de boabe, independent de modul cum se deplasează combina față de poziția în care sînt căzute plantele. Pierderile de boabe sînt acum de peste 40 de ori mai mici ca înainte.

Transportul rapid al recoltei este una din operațiunile hotărîtoare. În Uniunea Sovietică, o rezolvare deosebit de favorabilă a constituit-o organizarea trenurilor de autocamioane și remorci. În mod obișnuit, un autocamion ZIL-164 are o productivitate zilnică de 402 tone/km, atunci cînd lucrează singur. Cînd i s-au atașat însă 2 remorci de cîte 7 tone, constituindu-se un adevărat tren, agregatul de transport a realizat pe zi 1 600 tone/km. În același timp, sistemul trenurilor a permis realizarea unei economii de 25—35 la sută din carburanții folosiți.

Tehnica înaintată folosită în agricultura sovietică contribuie ca stringerea recoltei să se realizeze în numai cîteva zile, cu cheltuieli de muncă tot mai reduse.

Ing. Nicolae Bria

Se stringe recolta pe pămînturile desțelenite.

ele sînt secerate și așezate în brazde continue cu ajutorul secerătoarelor pologitoare. În etapa următoare, după 5—6 zile, cînd cerealele s-au uscat, ele sînt strînse și treierate cu ajutorul combinei echipată cu ridicător de brazde.

În felul acesta, recoltarea se poate desfășura cu cîteva zile mai devreme decît atunci cînd se recoltează cu combina direct din lan, într-o singură etapă. Combinatele pot fi utilizate o perioadă ceva mai lungă, se reduc pierderile de boabe prin scuturarea spicelor ajunse la răscoacere, iar boabele treierate au un procent mult mai redus de corpuri străine, deoarece buruienile secerate verzi se usucă în perioada cînd stau în brazde și semințele lor sînt eliminate odată cu pleava și paiele.

Prin folosirea secerătorii pologitoare, care are o mare productivitate, recolta este obținută mai repede și ferită de pierderile mari pe care i le pot cauza precipitațiile, vînturile și alți factori naturali, în perioada cît mai stă în picioare în lan.

Secerătoarea are o productivitate mare — 15—20 hectare pe schimb. Totuși o singură secerătoare nu folosește complet puterea tractoarelor mijlocii. De aceea, pentru a folosi mai complet tractoarele și a reduce numărul celor utilizate la seceriș, mecanizatorii sovietici folosesc la recoltarea griului agregate formate din trei sau chiar patru secerători.

În sovhozul Gazirsk din ținutul Krasnodar, agregatele cu lățime mare de lucru au permis să se elibereze de la recoltare 37 tractoare. Ele au fost folosite la prășit, pregătirea furajelor și alte lucrări. Mecanizatorii din ținutul Altai au realizat cu tractoarele DT-54 agregate de cîte 4 secerători, prima secerătoare fiind purtată în fața tractorului, iar celelalte trei remorcate în urma lui. Secerătoarea purtată în față și cea de a treia secerătoare din spate au o lățime de lucru de 4,95 metri. În total, lățimea de lucru a agregatului este de aproape 18 metri. Secerătorii sînt acționate de un singur tractorist, cu ajutorul energiei electrice furnizate de un generator electric cu o putere de 30 kW, montat în spatele tractorului. În ținutul Altai, ca și în regiunea Herson din R.S.S. Ucraineană un asemenea agregat a secerat pe zi 120 ha de grîu, adevărată cifră record.

O altă cale pentru creșterea productivității muncii la recoltare și pentru a grăbi stringerea recoltei o constituie mărirea vitezei de lucru a agregatelor folosite. Noile tractoare sovietice de 75 CP asigură o importantă creștere a vitezei de lucru a secerătorilor și combinelor. În aceste săptămîni, în regiunea Rostov pe Don de pildă, 670 de agregate de recoltare lucrează cu 30—40 la sută mai repede decît agregatele obișnuite.

Pentru a folosi cît mai bine timpul și valorifica pe deplin pămîntul, mecanizatorii sovietici au introdus pentru prima oară în anul acesta o nouă tehnologie de recoltare a cerealelor, și anume recoltarea în flux continuu, cu tocarea paielei,

remorcă care, după ce s-a umplut, este dusă la stoguri. Aici, cu ajutorul unui transportor vacuumetric, paiele ajung la o cameră mobilă de format stoguri, cameră ce se deplasează pe măsura umplerii ei. S-a calculat că pentru o producție de

UN SOVHOZ MODEL

„Petrovski”, așa se numește sovhozul din raionul Dobrinsk, regiunea Lipejk, una din gospodăriile pe care tovarășul N. S. Hrușciov le-a intitulat puncte de sprijin ale direcțiilor de producție colhoznice-sovhoznice în introducerea noului în toate colhozurile și sovhozurile din U.R.S.S.

Gospodăriile-model sînt școli ale practicii înaintate de unde se răspîndesc pe întinsul cîmpurilor, al tuturor gospodăriilor agricole, tot ceea ce este nou și progresist. Specialiștii cu multă experiență verifică aici diferite metode agrotehnice și zootehnice, realizări ale științei înaintate și apoi ajută gospodăriile la introducerea lor. Sistema de folosire a pămîntului recomandată de gospodăriile model este aplicată de toate celelalte colhozuri și sovhozuri.

Iată ce scria Ivan Platonovici Volovcenko, directorul sovhozului „Petrovski”, într-un articol publicat recent în „Izvestia”, despre gospodăria model pe care o conduce: „Introducerea în toate gospodăriile din raionul nostru a realizărilor științei și a experienței înaintate preocupă pe toți specialiștii și lucrătorii sovhozului nostru. În situația noastră, cea mai bună metodă de a convinge pe oameni să adopte ceea ce este folositor și rentabil în gospodăriile lor, este de a le arăta practic, la fața locului, în ce constau metodele noi și cum trebuie aplicate în condițiile locale.

Ne-am îndreptat atenția în primul rînd spre folosirea cît mai rațională a pămîntului care este bogăția noastră de bază”.

Începînd încă din anul 1954 sovhozul a trecut la perfecționarea structurii suprafețelor însămînțate, renunțînd la vechea sistemă cu sole inerbate. Treptat, locul culturilor de producție scăzută a fost luat de culturi cu producție sporită și mai rentabile. A fost înlocuit grîul de primăvară cu grîu de toamnă, s-au extins mult suprafețele destinate culturilor de porumb, sfeclă de zahăr și mazăre. Prin aceste schimbări în structura de folosire a pămîntului s-a reușit ca în 1961 gospodăria să obțină 3.570 kg unități nutritive de pe un hectar cultivat față de 1.790 kg cît obținuse în 1954.

Dezvoltarea bazei furajere a permis conducerii sovhozului să realizeze succese însemnate și în dezvoltarea sectorului zootehnic. În 1961, de pildă, s-au obținut la sută de hectare cultivate 4.530 kg de carne și 28.000 litri de lapte. În același timp, prețul de cost la carne și la lapte s-a redus mult. În urma unei analize minuțioase a tuturor posibilităților gospodăriei, s-a constatat că în 1965 producția de carne la sută de hectare poate să crească față de 1961 de peste 3 ori, iar la lapte de peste două ori.

În sovhozul „Petrovski” se studiază continuu metodele înaintate de obținere a unor producții mari. Crescătorii de animale de aici vizitează adesea cele mai înaintate gospodării din regiunea Moscovei unde învață multe lucruri noi. În același timp, se desfășoară o vastă ac-

tivitate în vederea aplicării în toate gospodăriile din raion a agrotehnicii avansate. În acest sens, toată atenția este concentrată asupra acelor metode agrotehnice care în momentul de față au o importanță primordială. Specialiștii sovhozului se străduiesc să propage și să introducă un complex bine determinat de măsuri agrotehnice noi, relativ simple și cu efecte considerabile. Arătura de toamnă executată adînc și cît mai devreme, grăpatul, mărirea normelor de însămînțare și sistema de îngrășare a solului au fost verificate și au dat rezultate bune. „Dar noi facem o propagandă largă nu numai rezultatelor noastre, spune Ivan Platonovici Volovcenko, specialiștii noștri studiază, verifică și preiau tot ceea ce este prețios în practica altor gospodării vecine. Trebuie menționat că forma de bază în propagarea metodelor avansate sînt seminariile vii. Acestea se desfășoară la locul de muncă unde specialiștii noștri explică nemijlocit, în cursul desfășurării procesului de lucru, aspectele metodelor noi ce se folosesc”.

Iată care sînt în prezent preocupările lucrătorilor pricepuți și harnici din sovhozul model „Petrovski”. Ei duc o luptă desfășurată pentru îndeplinirea Programului Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, care prevede creșterea globală a producției agricole în 10 ani de aproximativ două ori și jumătate iar în viitorii 20 de ani de trei ori și jumătate.

Ing. Liviu Săplăcan

Complotul împotriva lui HITLER

de General maior M. MILȘTEIN

(Urmare din numărul trecut)

Aceste relatări oglindesc fără înflorituri și fraze demagogice adevărata fizionomie politică a complotiștilor.

Gördeler și clica lui aveau mari planuri de viitor. Propunerile lor de pace separată cu Occidentul urmăreau de fapt scindarea coaliției antihitleriste. Nici mai mult, nici mai puțin! Ideile lui Gördeler sînt cuprinse fără nici un fel de echivoc în memorandumul lui intitulat „Organizarea postbelică a lumii”, care prezintă perspectivele ispititoare ce s-ar deschide în fața Statelor Unite și Angliei dacă în Europa s-ar instaura hegemonia unei Germanii puternice. Acest memorandum susține în fond unirea forțelor Angliei, Statelor Unite și Germaniei. Scopul? Salvarea imperialismului german, reimpărțirea lumii, lupta împotriva mișcării democratice, crearea unui puternic bloc antisovietic alcătuit din marile state imperialiste.

În ce privea problemele teritoriale ale lumii de după război, „Planul de organizare postbelică a lumii” prevedea menținerea Austriei, a regiunii sud-estice și a Memelului în structura statului german și restabilirea granițelor Germaniei din 1914. Gördeler cerea chiar ca Germaniei să-i fie restituite și fostele ei colonii.

Acest program „antnazist”, ar fi putut fi semnat fără nici o ezitare și de Hitler.

De altfel nici nu se știe prea bine cine a inspirat de fapt programul lui Gördeler de salvare a imperialismului german. Dar se cunoaște acest fapt, destul de semnificativ. Într-o discuție cu prietenii lui, Gördeler le-a declarat că vorbește lui Hitler despre intențiile sale de a duce tratative de pace cu Anglia.

La fel de reacționare erau și ideile lui Gördeler cu privire la viitoarea organizare internă a Germaniei. Complotiștii doreau să mențină și să consolideze regimul burghezo-moșieresc din Germania și să garanteze prin toate mijloacele privilegiile marilor monopoliști și ale junkerilor. Ei nu se gândeau la modificarea sistemului agrar sau la lichidarea aparatului de stat hitlerist. Planurile lui Gördeler nu cuprindeau nici cea mai vagă aluzie la democratizarea regimului politic din Germania. Dimpotrivă, proiectele lui prevedeau restringerea activității partidelor politice, impunerea unor alegeri majoritare indirecte, lichidarea oricărei autorități a Reichstagului, instituirea unei a doua camere legislative reacționare, crearea unui guvern autoritar care să nu fie supus controlului parlamentar, interzicerea grevelor, restringerea drepturilor fundamentale cetățenești și a libertăților politice, instaurarea unui sever regim polițist.

După cum se vede, laudele ce se aduc acum în R.F.G. opoziției lui Gördeler au anumite rațiuni. Se pare că ferventul catolic Konrad Adenauer se îndeletnicește nu numai cu lectura Bibliei, ci se cufundă cu egală sfințenie și în lectura testamentului politic al lui Karl Gördeler.

Spre deosebire de majoritatea complotiștilor, Staufenberg și tovarășii lui militau pentru încetarea războiului pe toate fronturile și pentru încheierea imediată a păcii. Ei s-au ridicat categoric împotriva planurilor constituționale reacționare ale lui Gördeler, căci doreau să-și vadă patria transformată într-o țară liberă, iubitoare de pace, doreau cu pasiune fericirea poporului, voiau ca Germania să spele rușinea nazismului, să-și redobîndească o bună reputație și să devină un membru demn în familia popoarelor iubitoare de pace. Acești oameni însuflețiți de idei progresiste doreau o renaștere reală a Germaniei și de aceea susțineau necesitatea unei reforme agrare, restabilirea drepturilor sindicale, naționalizarea principalelor ramuri ale economiei naționale, alegeri libere — într-un cuvînt doreau crearea unei republici germane democratice.

Staufenberg și gruparea lui s-au pronunțat categoric împotriva candidaturii lui Gördeler la postul de cancelar, după lovitura de stat, și au propus în locu-i pe social-democratul de stînga Leber, insistînd ca din viitorul guvern să facă parte și comuniștii.

Din păcate „aripa stîngă” a opoziției n-a putut, însă, influența în mod hotărîtor elaborarea platformei definitive a complotiștilor și nici desfășurarea evenimentelor.

În ajun

Așa dar, catastrofa bătea la porțile Germaniei. Conducătorii complotului își dădeau seama că dacă doresc într-adevăr să mai salveze imperialismul german trebuiau să treacă neîntîrziat la fapte.

De altă parte, Dulles și cercurile ale căror interese le reprezenta se temeau și ei de prăbușirea imperialismului german. Și, de aceea, șeful biroului european al Serviciului strategic american exercita, prin intermediul agentului Gisevius, o puternică

presiune asupra complotiștilor cerîndu-le să treacă fără întîrziere la acțiune.

Dar nu numai desfășurarea evenimentelor de pe front i-a determinat pe complotiști să treacă la fapte, deși fără îndoială acesta a fost principalul motiv. Acțiunea a mai fost precipitată și de arestarea unor membri ai opoziției, care dintr-un motiv sau altul se aflau sub supravegherea Gestapoului. Aceste arestări nu erau legate direct de complot dar nășteau primejdia prăbușirii întregului putsch. Părea că Himmler dorea să atragă luarea aminte a complotiștilor. „Mai repede! Altminteri pun mîna pe toți...”

Pregătirea asasinării lui Hitler și a loviturii de palat a trecut dar în faza acțiunilor concrete. S-a luat hotărîrea ca atentatul să aibă loc în iulie.

Staufenberg a luat asupra lui, fără nici o ezitare, realizarea directă a atentatului. A hotărît să facă uz de o bombă de același tip — cu mecanism de inițiere cu acid — ca aceea pe care Treskow o introdusese în avionul lui Hitler. Capii complotului au răsuflet ușurați sperînd, probabil, că în timpul exploziei, odată cu Hitler va muri și Staufenberg care prin combativitatea, sinceritatea și perseverența lui încurca jocul dublu pe care îl făceau.

Se pune întrebarea de ce au încredințat liderii

Colonelul Klaus Schenk von Staufenberg

complotului o misiune atât de dificilă și periculoasă unui om infirm, care la nevoie nu s-ar fi putut servi nici măcar de un revolver, ca să se apere? Istoricii occidentali explică această alegere prin faptul că Staufenberg, în calitatea lui de șef al statului major al armatelor de rezervă, avea acces la consfăturile ținute cu participarea lui Hitler. Argumentul acesta nu rezistă, însă, la critică. Se știe că și mulți alți participanți la complot, în special generalii, puteau, dacă o doreau, să fie primiți de Führer și asistau regulat la consfăturile operative convocate de acesta.

E vorba de cu totul altceva. Nu toți generalii participanți la complot aveau curajul lui Staufenberg și nici nu se arătau prea convinși de necesitatea înlăturării lui Hitler și, în sfîrșit, mai erau și unii care se rezumau la simplul rol de figuranți, condiționînd toate acțiunile lor ulterioare de rezultatul atentatului. „Curajul și spiritul de sacrificiu al lui Staufenberg îi fac fără îndoială cinste — scrie Otto Wintzer, membru al C.C. al P.S.U.G. — dar cu atât mai rușinoasă și mai josnică ne apare comportarea generalilor complotiști... Nici chiar moartea nu-i poate absolve de această rușine...”

Dar să ne întoarcem la putsch. Să presupunem că bomba a explodat și Hitler a fost ucis. Ce voiau să facă complotiștii după aceea?

1. Pentru a preveni o mișcare revoluționară a maselor, în țară urma să se instituie imediat o dictatură militară provizorie. Este caracteristic faptul că complotiștii intenționau să anunțe poporului moartea lui Hitler, dar să nu pomenească nici un cuvînt despre asasinarea lui.

2. Complotiștii nu intenționau să efectueze schimbări esențiale în comandamentul militar de pe front, în special pe frontul occidental, unde comandant suprem era Kluge, iar principalii săi colaboratori erau Rommel, Stulpnagel, Falkenhausen. Este cazul să subliniem că liderii opoziției au acordat o deosebită importanță participării la complot a mareșalului Rommel, căci Rommel era cel mai popular

comandant militar din Germania. Numele lui a fost de ajuns pentru a determina pe mulți ofițeri să adere la complot, mărînd astfel șansele acestuia.

3. În ceea ce privește capitala Germaniei, complotiștii se bazau pe armata de rezervă și pe garnizoana din Berlin, al cărei comandant, generalul locotenent Haase și cea mai mare parte din statul său major aderaseră la complot.

O misiune specială a fost încredințată batalionului „Marea Germanie” și anume ocuparea cancelariei Reich-ului și apărarea cartierului general al complotiștilor. Este adevărat că comandantul batalionului, maiorul Remer, nu inspira o deosebită încredere. La un moment dat, liderii complotului se deciseră chiar să-l trimită în ajunul loviturii de stat la Königsberg, la familia sa. Dar apoi s-au răsîndit, considerînd că Remer, ca un bun soldat, va executa fără șovăire ordinele sefilor săi.

S-a mai luat hotărîrea ca, în cazul cînd comandantul armatelor de rezervă, generalul-colonel Fromm, care știa de complot fără să adere formal la el, va refuza să treacă de partea complotiștilor după declanșarea loviturii de stat, el să fie înlocuit cu generalul-colonel Heppner, același Heppner pe care Hitler îl dăduse în 1942 pentru retragere fără permisiune în timpul luptelor de lîngă Moscova.

Complotiștii considerau că primele trei ore după începerea acțiunii erau cele mai periculoase, deoarece în acest interval ei nu puteau dispune decît de batalionul „Marea Germanie”.

De aceea se și puneau atât de mari speranțe în Remer, deși el nu era inițiat în planurile complotiștilor și era un nazist convins. Mari speranțe se puneau de asemenea în prefectul poliției din Berlin, Helldorf, care de mult aderase la complot și promisesse conducătorilor acestuia sprijinul nelimitat al forțelor polițienești, mai ales în primele ore ale putsch-ului, pînă la sosirea principalelor forțe ale armatelor de rezervă.

4. Liderii complotului, trup cîin trupul militarismului prusac, au rămas credincioși față de ei înșiși. La baza planului loviturii de stat, elaborat cu multă minuțiozitate, se afla credința de neclintit, aproape religioasă, în principiul fundamental al armatei germane: „Befehl ist Befehl” (ordinul este ordin). Ei nu s-au îndoit nici un moment că toți ofițerii vor executa orbește, fără să judece, orice ordin, cu condiția ca el să emane de la un superior ierarhic și să fie întocmit conform cu regulamentele militare. De aceea, dispozițiile către comandantii regiunilor militare și marilor garnizoane trebuiau să fie transmise prin filiera obișnuită, astfel încît ele să apară ca ordine ale comandamentului suprem legal. În acest scop, prin cancelaria lui Olbricht — șeful Direcției militare generale a Wehrmacht-ului — au fost trimise pe teren plcuri cu instrucțiuni, prevăzute cu o stampilă specială și cu adnotația „Operația Walkiria, a se deschide numai la ordin”.

Complotiștii se grăbeau, dar mai mult decît toți se grăbea Staufenberg. În el fierbea ura împotriva lui Hitler. Dar se temea și de un eventual eșec al atentatului. Staufenberg își procurase deja mașina infernală și o purta tot timpul în servietă, pentru ca la prima ocazie să săvîrșească atentatul. El aștepta doar un prilej potrivit. Ar fi dorit să-i prindă împreună pe Hitler, Himmler și Goering și să termine cu ei o dată pentru totdeauna.

În prima jumătate a lunii iulie, Staufenberg a fost convocat de două ori la conferințe prezidate de Hitler — la 11 și 15 iulie. Însă la nici una din aceste conferințe nu au fost de față nici Himmler, nici Goering. Riscîndu-și de două ori viața, Staufenberg s-a întors cu servietă în care se afla mașina infernală. Absența Reichsführerului trupelor SS și a poliției la consfăturile de la cartierul lui Hitler nu a fost întîmplătoare. Himmler știa că șefii complotului hotărîseră să-l asasineze pe Hitler în luna iulie și, invocînd tot felul de motive, căuta să evite societatea Führerului său. El aștepta să se producă explozia, așa cum o așteptau și liderii complotului. Nu începea îndoială că dacă Hitler ar fi fost într-adevăr ucis și putsch-ul s-ar fi desfășurat conform planului stabilit, Himmler s-ar fi străduit să preia conducerea acțiunii și să înceapă imediat tratative cu Occidentul, pentru încheierea unei păci separate. Dacă evenimentele ar fi evoluat astfel, Himmler ar fi fost și el incununat cu aureola de „luptător împotriva lui Hitler”, așa cum se întîmplă în R.F.G. și cu alți hitleriști marcanți. Această presupunere nu are nimic fantastic în ea: se știe doar că văduva lui Himmler primește o pensie de stat, în timp ce numeroase victime ale nazismului încearcă în zadar să obțină un cit de neînsemnat sprijin material din partea guvernului Adenauer...

Complotiștii raportau englezilor și americanilor despre fiecare pas pe care îl întreprindeau. Astfel, eșecurile de la 11 și 15 iulie au fost imediat aduse la cunoștința spionajului englez de la Lisabona.

(Va urma)

Marile probleme
ale actualității

ORAȘE NOI, CONSTRUCȚII NOI

În ultimii cinci ani, în Uniunea Sovietică au primit locuințe noi circa 50 de milioane de oameni, adică un sfert din întreaga populație a țării.

Până la sfârșitul septenarului vor mai fi construite încă aproximativ 400 milioane m² de suprafață locativă, sau de 1,6 ori mai mult decât în cursul celui de al 4-lea și al 5-lea cincinal, luate la un loc.

În U.R.S.S. se construiesc, calculat la mia de locuitori, de 2 ori mai multe locuințe decât în S.U.A. și Franța și de peste 2 ori mai multe decât în Anglia și Italia.

Anul trecut, numai la Moscova, s-au construit circa 4 milioane m² de suprafață locativă. Peste 500.000 de moscoviți s-au mutat în case noi.

Vasta acțiune de construire de noi orașe, de transformare a satelor în așezări cu caracter urban, și asta într-un răstimp scurt, într-o singură generație — constituie unul din aspectele construirii societății comuniste.

Noile construcții ale comunismului poartă amprenta societății care le făurește, amprentă corespunzătoare noilor forme ale producției, culturii și vieții sociale ce urmează să se desfășoare în ele. În comparație cu urbanismul țărilor capitaliste, urbanismul sovietic se dezvoltă pe un plan larg, în interesul întregului popor, de unde și avântul extinderii lui pe o scară atât de largă. Principiul general după care se conduce acest urbanism este maximul de confort, cele mai bune condiții de viață, o cât mai bună organizare, aplicarea metodelor progresiste de sistematizare, folosirea proiectelor tip și a prefabricatelor, lucrări ingineresti moderne, instalații perfecționate și terenuri amenajate.

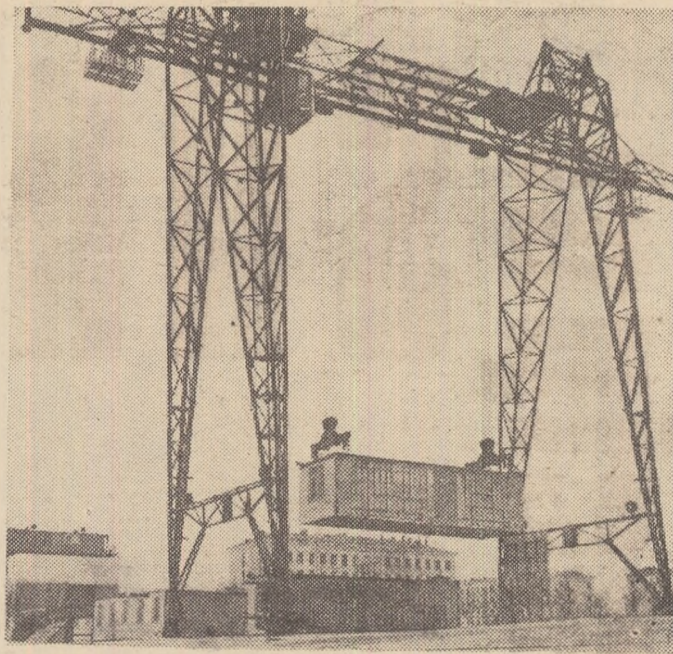
Paralel cu vasta acțiune de reconstrucție a țării, orașele noi au fost ridicate îndeosebi în Siberia, în Orientul Îndepărtat, în raioanele nordice ale Uniunii Sovietice și în Republicile din Asia Centrală. Iar istoria înființării fiecăruia dintre acestea — Komsomolsk pe Amur, Magnitogorsk, Norilsk, Karaganda, Igarka, Krasno-Uralsk, Rustavi, Sumgait, Novaia Kahovka, Elektrostal și numeroase altele, nu reprezintă altceva decât rezultatul succeselor dobândite în industrializarea țării, în dezvoltarea agriculturii. În stabilirea locurilor destinate noilor orașe s-a ținut seamă, în primul rând, de raioanele dispunând de bogății naturale. Au fost construite, astfel, două tipuri de orașe: orașe-centru local (reședințe de raion), cu 200.000—250.000 de locuitori și orașe-satelit cu 30.000—80.000 de locuitori, în jurul primelor.

Un astfel de oraș este și Voljsk, creat în apro-

pierea hidrocentralei de pe Volga. Cu o perspectivă de 1.000.000 de locuitori, orașul se prezintă ca un satelit al Volgogradului, împreună cu care va dispune de o zonă unică de odihnă înzestrată cu păduri naturale și plajă.

Și crearea orașului Taișet este strins legată de dezvoltarea noilor raioane industriale din răsăritul Uniunii Sovietice. Astăzi, Taișetul reprezintă un important nod feroviar pe linia transsiberiană și are o populație de 32.000 de locuitori. Între zona industrială și cea de locuit există o zonă verde având drept scop izolarea populației de acțiunea vătămătoare a gazelor și fumului cegajat de zona industrială. În general vorbind, întreaga suprafață a orașului se află înglobată în taiga, a cărei bogată vegetație naturală constituie și un admirabil sistem de aeratie a orașului. Căci amenajarea spațiilor verzi este organic legată de parc, care se pierde în taiga. În acest de invidiat parc a fost ridicat și un stadion, cu anexele lui, numeroase terenuri sportive. Taișet dispune de trei raioane înzestrate cu centre de servire a populației, dar are și un centru social-cultural accesibil tuturor raioanelor. În centru, urmează să fie ridicată impunătoarea clădire a sovietului orașenesc, iar în vecinătatea ei alte instituții, teatre, un hotel.

La 25 kilometri de Novosibirsk se construiește în ritm rapid o altă așezare nouă, orașelul științific Akademgorodok. Orașelul intră în complexul orașului Novosibirsk și este legat de el prin magistrale de transport, foarte comode. Pentru construirea lui au fost rezervate 1.370 hectare de teren într-un loc pitoresc, situat pe malul unui lac de acumulare de curând amenajat. Și teritoriul acestui oraș este de fapt un imens parc natural, în scopul asigurării celor mai bune condiții de climă și igienă. Populația lui va număra 30.000 de locuitori, în majoritatea lor cercetători, funcționari etc. ai celor

La Moscova, pe strada Televiziunii se construiește un cvartal de locuințe cu apartamente întregi prefabricate.

14 institute ale filialei Academiei de Științe a U.R.S.S. din Akademgorodok, precum și ai universității din Novosibirsk. Zona de odihnă, amenajată în jurul lacului de acumulare este dotată cu o bază sportivă și plaje, iar cvartalele de locuit, instituțiile, școlile, magazinele construite în împrejurimi vor confirma, o dată mai mult, principiile construcției socialiste care asigură o cât mai bună și rațională servire a întregii populații.

Și acum, câteva cuvinte despre Rustavi, un alt oraș din mulțimea celor ce se construiesc astăzi în U.R.S.S.

Situat la 27 de kilometri de Tbilisi, în Republica Sovietică Socialistă Gruzină, Rustavi a luat locul unei stepe unde, în ultimul timp a fost creată și zona industrială a orașului. Amenajat cu bogate zone verzi și parcuri, Rustavi s-a dezvoltat corespunzător dezvoltării economiei naționale a Gruziei, unde s-a creat o bază metalurgică proprie, alimentată de bogatele zăcăminte de metale feroase și cărbuni din republică. Numărul locuitorilor acestui oraș, care la început era de numai 13.000, a ajuns în prezent la aproape 100.000 de oameni.

La proiectarea și construcția de noi orașe, urbanismii sovietici au avut de rezolvat multe probleme de ordin funcțional, tehnic, economic și estetic. De aceea, un interes deosebit îl prezintă analiza principiilor noi privind sistematizarea ce au stat la baza construirii acestor orașe și anume principiul amplasării teritoriilor industriale și celor de locuit, principiul amplasării spațiilor verzi, centrelor social-culturale și, de asemenea, metodele folosite în construcția cvartalelor și raioanelor de locuit.

Prof. arh. Octav Doicescu
Laureat al Premiului de Stat

Note de drum din Siberia

Leonea e un băiat cu ochi albaștri, cu păr galben-auriu și cu o statură de cazac. De fapt este chiar cazac, născut și crescut într-un sat de pe malul Donului. Cum a ajuns Leonea Ivanov tocmai în Siberia, pe Ienisei, la o depărtare de mai bine de cinci mii de kilometri de locurile lui natale? Simplu. S-a înscris într-o zi pe lista comitetului raional de Comsomol, a primit o „foaie de drum comsomolistă” și a plecat spre Siberia, spre o localitate care nu era încă înscrisă pe hartă. N-avea cu el decât o valiză și o armonică veche, cu care taică-său cîntase pe front, în vremea războiului împotriva lui Vranghel. Aproape o săptămână a mers Leonea cu trenul, stînd cu nasul turtit de ferestra compartimentului și cîntînd trist din armonică. N-avea decât 16 ani și începuse să-i fie dor de-acasă.

A ajuns într-o dimineață undeva pe malul Ieniseiului, într-un loc pustiu. Erau frumoase pădurile de mesteceni, frumoase erau și florile din taiga și cerul limpede, mult mai albastru decât pe Don, dar viața de aici nu era deloc ușoară. Abia atunci se construiau cabanele și trebuiau să taie lemne în pădure și să le transporte cu căruța, pentru că tractoarele și celelalte mașini nu sosiseră încă.

Seara făceau focuri mari ca să sperie urșii și lupii și cîntau din armonică. Erau puțini atunci pe șantier. Iar Leonea, la cei 16 ani ai lui, se putea socoti printre întemeietorii unui mare combinat chimic și ai unui nou oraș siberian. Nu știa pe-atunci decât să mine caii, să taie lemne și să cînte din armonică.

Locurile îi erau străine, fințarii îl înțepaseră cumplit și se îmbolnăviseră. Iarna, pielea obrazului îi plesnea de ger, iar mama îi scria în fiecare săptămînă, în scrisori stropite cu lacrimi, să se întoarcă acasă.

Dar Leonea nu s-a întors. A învățat boala, frigul, și s-a pus pe muncă și învățătură. Era tăcut și făcea totul cu îndrjire. În valiza lui se afla o carte ferfenițită din care citea în fiecare seară, ca un credincios din Biblie. Era romanul lui Ostrovski, „Așa s-a călît oțelul”. Leonea hotărîse și își jurase sieși (și acum a rămas la fel de romantic) să-i semene, în tot ceea ce face, lui Pavka Korceaghin. Să-l stăpî-

nească aceeași aprinsă pasiune comunistă, aceeași mare dragoste de oameni, să nu dea niciodată înapoi în fața greutăților.

Și Leonea a rămas în Siberia. Peste șase luni, era betonist. Cînd s-au terminat lucrările de betonaj, a învățat dulgheria și zidăria, apoi a devenit mecanic. Își însușise deci vreo patru meserii și se apucase să-și termine școala medie și să învețe o limbă străină. La 19 ani conducea o brigadă și preda lecții la un curs de calificare. Numele lui a devenit cunoscut pe tot șantierul din ziua în care el și cu alți trei băieți au montat o carcasă metalică la 60 de metri înălțime, pe un ger de minus 55 de grade, înfășurați în rogojini și legați cu frînghii să nu-i doboare vijorul. Comsomoliștii l-au ales secretar de organizație și Leonea și-a propus în primul rînd, ca, în calitatea aceasta, să-i cunoască

bine pe toți cei 285 de comsomoliști din organizația sa.

Și și-a îndeplinit această hotărîre. În fiecare seară, pînă tîrziu, la sediul Comsomolului veneau cite 3—4 tineri cu care Leonea vorbea ore întregi. Fiecare își povestea mai înții viața (le-o povestea și Leonea pe-a lui), apoi vorbeau despre ale lor, despre treburile șantierului, despre învățătură, despre dragoste și despre tot ce ține de tinerețe.

La 19 ani, Leonea a fost primit în partid, iar la 20 de ani a devenit activist regional de Comsomol. Peste cîțiva ani a fost ales secretar al comitetului regional.

Biografie neromanțată, dar romantică

Vreme de cîteva zile am mers împreună pe teren și mi-a fost dat să-l cunosc mai îndeaproape pe Leonea Ivanov. Am aflat că de curînd a terminat Institutul de construcții la cursurile fără frecvență. Mergînd pe șantierul unui combinat de aluminiu, Leonea mi-a arătat lucrarea lui de diplomă: clădirea unui garaj uriaș, pentru 500 de autocamioane basculante. Pentru prima oară, Leonea a propus să se facă un acoperiș din beton, lung de 60 de metri și lat de 40 de metri, fără nici un stîlp de susținere. În timpul lui liber, adesea și duminica, Leonea vine aici ca activist de Comsomol și constructor.

Am mai aflat despre Leonea că aproape 25 de zile din lună le petrece pe teren. În parte la foarte multe adunări de Comsomol (fără să se așeze neapărat în prezidiu) și le vorbește tinerilor. L-am ascultat

vorbind într-o asemenea adunare. A început simplu:

— Mi-amintesc că acum o lună l-am cunoscut întîmplător la o excursie pe Vanea Koșkov, despre care se vorbește în referat. Nu mi-a spus-o foarte sincer. Mi s-a părut un om slab, fără voință. Văd că și acum dă dovadă de asemenea slăbiciuni. Învață prost la școală, a încercat o inovație și a abandonat-o. Eu aș propune să ne oprim în această adunare în mod special asupra lui Vanea.

Nu exagerez, am auzit în această adunare un adevărat roman, un roman vorbit, deosebit de pasionant, cu conflicte interesante și cu un final rămas încă deschis.

E drept că Vanea s-a supărat atunci foc pe Leonea, dar asta nu l-a împiedicat ca peste cîteva zile, avînd drum pe la Krasnoiarsk, să-i facă acestuia o vizită ca să-i mai spună noutăți de pe șantier.

Leonea Ivanov nu este ziarist, dar scrie adesea articole în ziarul comsomolist regional. De fapt nu propriu-zis articole, ci niște scrisori către tineri, un fel de discuții libere cu cititorii, scrisori care au un mare ecou. Încă un mic amănunt: Leonea și-a adus aici, în Siberia, încă patru frați, care au devenit, toți patru, zidari.

Acestea ar fi cîteva „date” despre Leonea Ivanov, unul dintre noii locuitori ai Siberiei, fost cazac de pe Don. Biografia lui, chiar și fără a fi romanțată cituși de puțin, ar putea alcătui o carte splendidă. Cititorul ar întrezări în ea, fără indială, ceva din figura lui Pavka Korceaghin, căruia Leonea a hotărît să-i semene și pe care vrea să-l ducă mai departe în comunism.

Ion Băieșu

SĂNĂTATEA

Concursuri
Nu, forma

Vă prezenta

Atomul în slujba păcii

Izotopii radioactivi și depistarea bolilor

Descoperirile făcute în numeroase domenii, precum și progresele obținute de tehnică, au fost folosite în medicină în scopul realizării unor mijloace de investigație și tratament cât mai eficiente. Energia nucleară, prin posibilitățile largi pe care le oferă și prin finețea instrumentelor pe care le pune la dispoziție, se înscrie printre marile descoperiri ale secolului nostru. Folosirea ei în biologie și medicină, precum și în celelalte domenii de activitate practică, sub forma bine cunoscută a izotopilor radioactivi, reprezintă una din aplicațiile pașnice ale acestei forme de energie. Pentru orientarea cercetărilor pe această linie, Uniunea Sovietică a dat dovezi cele mai elocvente și a demonstrat marile beneficii pe care le are omnia omnia prin folosirea energiei nucleare în scopuri pașnice.

Enumerarea sumară a realizărilor obținute în Uniunea Sovietică, chiar numai în acest domeniu, dovedește că munca oamenilor de știință sovietici a fost încununată de succes și că sămînța roditoare a unei mari descoperiri poate fi folosită spre binele și fericirea omului.

Diagnosticul tulburărilor tiroidiene și cardiace

Era folosirii izotopilor radioactivi în diagnostic a început cu explorarea glandei tiroide. Acest lucru este lesne de înțeles, ținând seama de faptul că glanda tiroidă folosește selectiv iodul care este introdus în organism prin apă și alimente. Dacă se administrează iod radioactiv, datorită faptului că acest izotop urmează aceeași cale metabolică ca și iodul obișnuit și datorită radiațiilor pe care le emite, este posibil,

cu ajutorul unor aparate speciale, să se aprecieze cantitatea concentrată și chiar metabolizată de către tiroidă. Ritmul de fixare a iodului depinde de starea funcțională a glandei.

Datorită simplității metodei cu iod radioactiv, a preciziei și a posibilității de a fi utilizat în practica curentă fără riscuri, această metodă a devenit una dintre cele mai răspândite din capitolul diagnosticului radioactiv.

O metodă perfecționată în diagnosticul afecțiunilor tiroidiene o constituie obținerea distribuției topografice a iodului în acest organ și stabilirea activității țesutului tiroidian. Această metodă se numește radiotopografia sau scintigrafia și ne permite să determinăm greutatea tiroidei, să punem în evidență anomaliile ei de poziție (tiroidă retrosternală, sublinguală), existența unor zone inactive sau foarte active în structura țesutului tiroidian. De asemenea această metodă ușurează mult diagnosticul cancerului tiroidian și mai ales al metastazelor osoase.

Un alt dispozitiv, elaborat și folosit în clinicile sovietice, este radiocardiograficul cu 8 canale care permite aprecierea activității cardiace. Introducând o substanță radioactivă în circulația venoasă ea ajunge la nivelul inimii, unde se diluează și redistribuie. Curbele înregistrate de aparat exprimă mișcarea singelui în cavitățile cardiace și circulația pulmonară. Metoda dă indicații în emfizem pulmonar cronic, stenoză mitrală, stenoză mitrală asociată cu fibrilație atrială, fistule arteriovenoase, defecte congenitale ale septului interatrial și alte afecțiuni.

S-au elaborat metode de explorare cu ajutorul substanțelor radioac-

tive și pentru alte organe (ficat, rinichi, tub gastro-intestinal, activitatea de formare a sîngelui etc.) care oferă posibilitatea de a obține informații prețioase pentru stabilirea diagnosticului cu certitudine.

Semnalizarea leziunilor cancerose

Un alt domeniu în care izotopii și substanțele radioactive au venit să completeze și să lărgescă câmpul de investigație este acela al diagnosticului oncologic, al descoperirii leziunilor cancerose. Necesitatea în acest domeniu este imperioasă datorită faptului că pînă în momentul de față nu există, în afara biopsiei, metode de stabilire sau confirmare diagnostic clinic și mai ales datorită faptului că leziunile descoperite într-o fază mai timpurie beneficiază complet sau pe o perioadă îndelungată de tratament existent.

Metodele elaborate de cercetătorii sovietici sînt deosebit de ingenioase.

De pildă diagnosticul cancerului gastric, care radiologic se face destul de îndoielnic, se realizează cu ajutorul radiofosforului, a cărui concentrare superioară la nivelul leziunilor cancerose este cunoscută. Cercetătorii sovietici au elaborat o metodă mult mai simplă și precisă decît cele cunoscute pînă acum. Se injectează sub piele o cantitate mică de radiofosfor și la 8-10 ore de la aceasta se face bolnavului o spălare gastrică cu un litru de apă. Măsurînd radioactivitatea lichidului de spălare s-a constatat că la bolnavii cu cancer gastric lichidul prezintă o valoare foarte mare. La bolnavii cu polipi gastrici sau ulcer, radioactivitatea lipsește din apa de spălare sau are o valoare foarte mică.

Se folosesc astfel de metode pentru diagnosticul cancerului ocular, de sin, de prostată, de piele și în alte localizări. Rezultatele interpretate judicios pot orienta și confirma diagnosticul clinic.

În felul acesta, substanțele radioactive reprezintă unul dintre multiplele mijloace pe care medicina și biologia le au la îndemînă pentru cunoașterea fenomenelor vieții, pentru apărarea sănătății omului.

În curînd se vor deschide la Moscova lucrările celui de-al VIII-lea Congres internațional de cancer care va reuni pe cei mai mari specialiști în acest domeniu. Ei vor prezenta ultimele cuceriri realizate în cunoașterea și combaterea acestei boli groaznice care preocupă, la ora actuală, întreaga omenire. Energia nucleară va ocupa un loc de seamă între metodele care au permis punerea în evidență a numeroase fenomene necunoscute precum și în arsenalul terapeutic folosit în tratamentul acestei boli. Alături de savanții sovietici, care s-au înscris cu 300 de lucrări, pe lista congresului, din cele 800 ce vor fi prezentate, țara noastră participă cu un număr de 50, dîndu-și aportul ei la această luptă încordată, în care s-au antrenat toți oamenii de știință din lumea întreagă.

Nicolae Voiculeț

Conducătorul Serviciului de radioizotopi al Institutului Oncologic București

La Kaunas a fost înființat un centru cardiologic pentru lupta împotriva infarctului. Medicii de aici dispun de un nou aparat creat de biofizicienii lituanieni cu ajutorul cărui se pot transmite prin telefon electrocardiogramme.

useze masculină?
corp armonios
tat

Form urismul

Formarea unui corp bărbănesc, frumos, armonios dezvoltat, iată scopul pe care și-l propune adevăratul culturism. Acest scop se atinge printr-un sistem de exerciții cu greutate. Există multe sisteme de antrenament, verificate și fundamentate științific. Prezentăm unul dintre ele, cel mai răspândit. El are ca bază un mare număr de exerciții pentru toate grupele de mușchi. Prin antrenamente, făcute după acest sistem, se pot obține în curs de un an rezultate frumoase, adică dezvoltarea unui corp athletic.

Antrenamentele se împart în patru cicluri. Scopul ciclului întâi este mărirea masei mușchiulare. Pentru aceasta

se propun aproximativ cincisprezece exerciții, dintre care cele mai importante sînt: ridicarea de greutate cu bustul aplecat înainte (fig. 1), genuflexiuni cu greutate pe umeri (fig. 2), împinsul greutății din poziția culcat (fig. 3), în picioare și șezînd, ridicări la bară fixă cu deschidere mijlocie și mare a prizei (fig. 4), ridicarea greutății pe bicepsii sub diferite unghiuri (fig. 5), exerciții pentru dezvoltarea mușchilor deltoizi (fig. 6) și a mușchilor centurii abdominale (fig. 7). Repetăm: acest ciclu cuprinde un mare număr de exerciții. Cel care le practică poate chiar să le schimbe ordinea.

Important este numai principiul exercițiilor lor. Greutatea trebuie să fie de la natură încît să poată fi ridicată fără prea mare efort de zece ori. Așa se crează greutatea pentru fiecare exercițiu, care trebuie executat lent, de patru cinci ori, de fiecare dată făcîndu-se cîte 6-8 repetări. Această mărare a exercițiilor este considerată ca mai eficace. Este obligatorie următoarea condiție: numai după executarea exercițiilor pentru un grup de mușchi, se poate trece la exerciții pentru alți mușchi. Exercițiile se fac de trei ori pe săptămîină cîte 2 ore — 2 jumătate.

După trei luni, culturistii trec la ciclul doi. În afară de mărirea masei mușchiulare, cel ce se exersează caută să obțină și o bună relaxare a mușchilor. De data aceasta, exercițiile se fac de cinci ori pe săptămîină. Greutatea trebuie aleasă în așa fel încît ultimele repetări (a șasea pînă la a opta) să fie fiecărui exercițiu să fie executate la încordare maximă. Exercițiile sînt ușoare, dar se fac într-un ritm mai rapid. Foarte important este principiul de a treptate a greutății (îndată ce culturistul începe să simtă că exercițiul este ușor, greutatea trebuie să crească cu 2-4 kilograme).

La ciclul trei se trece de obicei după trei-șase luni de la începerea antrenamentului. Este cel mai important ciclu în pregătirea culturistului și dă cele mai bune rezultate la mărirea și dezvoltarea maximă a masei și forței mușchiulare. Aici se execută în special acei exerciții: ridicări de greutate cu bustul aplecat înainte, împinsul greutății din poziția culcat și șezînd, genuflexiuni cu greutate pe umeri, ridicări de greutate pe bicepsii, iar uneori și ridicări la bară fixă cu deschidere mare a prizei. Fiecare exercițiu se execută de două ori, de fiecare dată cu cîte 6-8 repetări. Greutatea este maximă și în ciclul doi, greutatea este mărită treptat.

Se consideră că după opt luni de antrenament, culturistul poate trece la ultimul ciclu, acela de specializare. Fiecare culturist își are particularitățile lui. Unii au bicepsii nedezvoltați, alții — mușchii pectorali, iar la alții musculatura este insuficient relaxată. Dacă cultura culturistului își alege acum exercițiile pornind de la aceste particularități. De pildă, pentru mărirea relaxării mușchilor, exercițiile se execută într-un ritm extrem de rapid, cu cîte 30-80 de repetări a figurii. Pentru mărirea mușchilor, insuficient dezvoltată, se alege exerciții care „prelucrează” acești mușchi sub diferite unghiuri și se alege greutatea cea mai mică și cea mai ușoară.

Subliniem că pauza dintre exerciții, între toate ciclurile, este de unu pînă la două minute. În acest scurt răgaz, cul-

turistul își face un ușor masaj și exerciții de respirație.

Practicarea timp de mai mult ani a culturismului determină indicii cei mai potriviți. Care sînt acești indici? Raportul dintre volumul toracelui și volumul bazinului trebuie să fie de 10 la 9. Gîtul reprezintă 38 la sută față de volumul toracelui, bicepsii — 36 la sută, antebrațele — 30 la sută, talia — 75 la sută (toate raportate la volumul toracelui). Dar care este raportul de forță cel mai favorabil dintre diferiți mușchi? Se consideră că dacă omul ridică în poziție culcat o greutate de 120 de kilograme, atunci el trebuie să facă genuflexiuni cu o greutate de 200 de kilograme pe umeri și să ridice pe bicepsii 60 de kilograme.

Dar te poți considera frumos chiar dacă ai obținut asemenea rezultate? Nu. Mai trebuie ca omul să aibe pielea și ținută frumoasă, mers elegant. Fiecare dintre aceste calități cer o grijă specială și o muncă minuțioasă.

Din culturism ne interesează esența lui: sistemul de exerciții cu greutate, care are ca rezultat dezvoltarea extrem de rapidă a masei mușchiulare, mărirea forței organismului și îmbunătățirea sănătății organismului.

Tineretul sovietic năzuiește spre frumos. El dorește să vadă în jur clădiri frumoase, flori frumoase, îmbrăcăminte frumoasă. El tinde să întrușeze frumosul vieții în descoperiri științifice, în construcții mari, în versuri, muzică. La fel de firească este și tendința lui spre frumusețea corpului, spre sănătate și forță. Culturismul este unul din mijloacele prin care se pot forma aceste însușiri.

An. Zilberbort

Maestru al sportului

Două vaccinuri,
dar și două concepții.

Virusuri vii și virusuri moarte

Intrecerea pașnică între cele două sisteme se manifestă în cele mai variate domenii: economie și politică, știință și cultură, învățămînt și sport. Apărarea sănătății poporului reprezintă și el un tărîm pe care se pot face comparații între socialism și capitalism, concluziile fiind bineînțeles în favoarea socialismului. Un exemplu recent în această privință ni-l oferă lupta împotriva poliomielitei.

Cunoscut sub numele de paralizie infantilă, acest flagel făcea, pînă nu de mult, zeci de mii de victime anual printre copiii tuturor țărilor. Sub acțiunea virusului poliomieltic, unii dintre micii bolnavi sucombau, alții rămîneau schilofi pe toată viața. Combaterea paraliziei infantile a devenit un punct de onoare pentru laboratoarele de inframicrobiologie de pe tot globul.

În urmă cu patru ani, savantul sovietic Mihail Petrovici Ciurakov și colaboratorul său, A. Smorodintsev, au pus la punct un vaccin antipoliomieltic, care a provocat o adevărată senzație în lumea oamenilor de știință. Spre deosebire de metoda americană a doctorului Ionas Salk, care a folosit în vaccinul său antipoliomieltic virusi morți, Ciurakov și Smorodintsev au întrebunțat în același scop virusi vii.

Această inovație, deosebit de îndrăzneală dat fiind că la mijloc erau niște agenți patogeni care prezentau un mare pericol, a stîrnit numeroase obiecții și nedumeriri: oare vaccinarea după metoda sovietică nu va duce la îmbolnăvirii în masă, în loc să constituie un mijloc de protecție? Oare „domesticirea” virusului este absolut sigură și, mai ales, este ea permanentă? Oare nu există riscul unei creșteri a nocivității lui pe parcurs, chiar dacă în primele culturi făcute el a fost inofensiv?

Acestor obiecții și îngrijorări li s-a răspuns cu contra-argumente și cu experimente de laborator. Dar, ca întotdeauna în asemenea împrejurări, examenul suprem a fost practica. Ce a dovedit ea?

În 1958, existau în Uniunea Sovietică 106 bolnavi de poliomieltă la un milion de locuitori. În 1959, după aplicarea în masă a vaccinului Ciurakov, numărul bolnavilor raportat la un milion de locuitori scade la 65, în 1960 la 33. Anul trecut s-a ajuns la proporția infimă de 17 bolnavi de poliomieltă la un milion de locuitori. În comparație cu 1958, aceasta înseamnă că numărul bolnavilor în U.R.S.S. a scăzut de peste șase ori.

Și mai concludente sînt datele care privesc R.S.S. Estonă. De ce a fost aleasă ca „martor” tocmai această republică? Pentru că, într-un trecut nu prea îndepărtat, ea deținea cifra-record pe U.R.S.S. a îmbolnăvirilor de poliomieltă: în 1958, 822 de cazuri la un milion de locuitori. Curba descinde vertiginos imediat după aplicarea vaccinului Ciurakov: în 1960 rămîn numai 49 de cazuri la un milion de locuitori, iar anul trecut nu se mai înregistrează nici unul.

Pe bună dreptate, la Ministerul Sănătății al U.R.S.S. s-a arătat de curînd că pe întreg cuprînsul țării sovietice, poliomieltă este lichidată ca problemă de masă și că această boală se reduce astăzi la numai cîteva cazuri izolate.

Fără îndoială, metoda doctorului Salk își are meritele ei — și savanții sovietici au fost printre primii din lume care au recunoscut acest lucru. Dar ea prezintă și numeroase dezavantaje. Fără a intra în detalii tehnice, care sînt de resortul specialiștilor, putem enumera aci cîteva din trăsăturile caracteristice ale vaccinului Salk, care îl fac inferior metodei sovietice.

Acțiunea de protecție a vaccinului american nu se extinde decît la maximum 70 la sută dintre cei cărora li s-a administrat, în timp ce vaccinul sovietic are o eficacitate de aproape sută la sută. După trei ani, imunizarea pe care o conferă vaccinul Salk este încă și mai redusă. Această caracteris-

tică este agravată de faptul că imunitatea se instalează abia după scurgerea a șase luni de la administrare, ceea ce face ca în timpul unei eventuale epidemii, utilizarea lui să fie inoperantă.

Vaccinul Salk este în plus și termolabil, adică este distrus de căldură. Temperatura maximă pe care o suportă este de +4 grade: asemenea condiții sînt greu de asigurat, mai ales în timpul transportului sau cînd e vorba de administrarea vaccinului unui număr mare de copii și cînd fiolicele care conțin doze multiple sînt expuse mediului ambiant.

Costul de producție al vaccinului american este mult mai ridicat decît al celui sovietic. Vaccinul Salk se introduce în organism prin injecții, în timp ce vaccinul Ciurakov-Smorodintsev se ia pe cale bucală: oricine își dă seama că acesta este un procedeu mult mai comod, mai ales atunci cînd e vorba de copii.

Rezultatele aplicării vaccinului Salk în Statele Unite au fost la început spectaculoase. Dar în ultimii ani, s-a constatat o creștere a frecvenței îmbolnăvirilor de poliomieltă în ciuda vaccinărilor în masă. Astfel, față de 38 de cazuri la un milion de locuitori, cite erau în 1959, au fost 47 de cazuri în 1960 și 53 în 1961. Prin urmare, anul trecut proporția îmbolnăvirilor de poliomieltă a fost de trei ori mai mare în Statele Unite decît în Uniunea Sovietică.

Confruntarea dintre eficacitatea celor două vaccinuri s-a făcut pe largă scară internațională. Iată un exemplu: în Germania occidentală a fost folosit vaccinul Salk cu virusi morți, în vreme ce în Republica Democrată Germană s-a practicat vaccinarea cu virusi vii după metoda Ciurakov-Smorodintsev. Rezultat: la sfîrșitul anului trecut, în Germania occidentală bîntuia o gravă epidemie de poliomieltă, care a făcut nu mai puțin de 3.900 de victime, pe cînd în R.D.G. nu s-au înregistrat decît trei cazuri; dar și acelea erau persoane provenite din R.F.G. și aflate în vizită la rudele lor din Germania democratică.

Istoria medicinei cunoaște numeroase exemple în care preparate mai perfecționate au scos din circulație remedii care se dovedeau mai puțin eficace. Care este cauza pentru care, în stadiul actual, vaccinul Salk nu este înlocuit cu un vaccin obținut din virusii vii? Întrebarea este cu atît mai legitimă cu cît un om de știință american, Albert Sabin, folosind experiența sovietică, a realizat un vaccin analog cu cel aparținînd lui Ciurakov-Smorodintsev. Abia în 1961, autoritățile americane sanitare au permis utilizarea acestui vaccin, dar nici pînă în ziua de astăzi el nu a fost adoptat în mod oficial, în ciuda superiorității lui incontestabile asupra vaccinului Salk.

Explicația — monstruoasă, greu de crezut și totuși reală — este că o serie de fabrici de medicamente din S.U.A., aparținînd unor trusturi capitaliste, au investit sume mari în producerea vaccinului Salk și așteaptă acum să culeagă beneficiile. Ca și preparatul lui Ciurakov-Smorodintsev, vaccinul Sabin este mult mai ieftin decît cel al lui Salk și oferă deci o sursă de profituri incomparabil mai mică. Iată de ce se preferă folosirea vaccinului mai puțin eficace din punct de vedere medical dar mai rentabil din punct de vedere financiar. Asta înseamnă vieți pierdute, infirmități permanente. Dar ce contează, din moment ce capitaliștii sînt satisfăcuți?

O dată mai mult inumana orînduire capitalistă își dă arama pe față. Uniunea Sovietică, țara în care bunul cel mai prețios este omul, nu cunoaște asemenea calcule în care profiturile se plătesc cu morți. Nu întîmplător vaccinul lui Ciurakov-Smorodintsev este din ce în ce mai solicitat pe tot globul, din Japonia pînă în Togo.

Dr. M. Steru

O FATĂ INFRUNTĂ URAGANUL RĂZBOIULUI

O fată foarte tină și naivă, străbate toată țara de la răsărit la apus ca să-și întâlnească logodnicul. Prinsă de vârtejul războiului, bolnavă și având de îndurat nenumărate lipsuri, ea ajunge totuși în localitatea dorită, dar găsește la ușa locuinței lui Igor, logodnicul ei, o scrisoare prin care acesta o anunță că a plecat pe front. Svetlana e hotărâtă să-l aștepte și rămâne în casa aceea mare, lipsită de confort și părăsită de locatari, ce se înalță singuratic la marginea orașelului, lângă drum, în bătaia tuturor vinturilor. Astfel începe noul film al regizorului Stanislav Rostofki, „La răscruce de vânturi”.

Uraganul războiului a răvășit orașelul, casa și pe locuitorii ei. Valurile sale pustiitoare au prins-o și pe această fată plăpindă, și ai crede că o vor zărobi. Secvențele se succed în ritm alert, și, pe măsură ce se desfășoară acțiunea, înțelegi că în fața ta nu se află o așchie neajutorată, prinsă în iureșul valurilor.

Svetlana nu săvârșește aproape nici o faptă de eroism: cea mai mare parte a timpului și-o petrece în casa de la răscrucea vinturilor, spală rufe, freacă podelele, sparge lemne, îngrijește răniții. Mulți oameni, purtați de război se perindă prin această casă, iar Svetlana Ivanovna (interpretată de L. Lujina) se află tot timpul aici.

Mai întâi, se instalează în casă redacția unui ziar militar, apoi un spital de campanie, iar după aceea, o companie de pușcași, din care nu mai rămân pină la urmă decât zece oameni. Alături de ei, Svetlana. Fata aceasta simplă radiază o asemenea forță și frumusețe morală încât toți cei care o întâlnesc se simt mai bogați sufletește. Svetlana este înzestrată cu darul de a face oamenii mai buni. Ea nu încearcă să educe pe nimeni. Dar e întotdeauna sinceră, nu falsifică nimic, nu face decât ceea ce o îndeamnă conștiința. Și acest lucru este suficient pentru ca fiecare om ce o întâlnește să spună, cu glas tare ori numai în gând:

— Îți mulțumesc, Svetlana! Îți mulțumesc, fată rusă, pentru credința ta, pentru truda ta grea, pentru miinile tale harnice și modeste, pentru că știi să găsești cuvintele necesare în clipele cele mai grele; îți mulțumesc pentru generozitatea ta, pentru că ești întotdeauna gata să vii în întâmpinarea oamenilor...

Acest lucru îl spune și istețul corespondent Suzdaliov, pe care-l atrag succesele ușoare, și bătrînul colonel, inclinat mereu spre reflecții sceptice, și redactorul ziarului, și bucălatul căpitan Zubarev, pe care cunoștința cu Svetlana îl vindecă de grosolănia sufletească.

Ideea autorului se dezvăluie treptat, și, la

Larisa Lujina în rolul Svetlanei

sfirșitul filmului, Svetlana devine aproape o figură simbolică a unei logodnice ruse: o fată iubitoare, creâncioasă, curajoasă și duioasă.

Este un film realizat cu mare talent. Să amintim de pildă scena citirii scrisorilor, poate cea mai bună din film. În casa aceea bătrînă, afumată, încercuită de hitleriști unul din ostași găsește un pachet cu scrisori vechi, care n-au ajuns la destinație din cauza războiului. Cîteva licăriri din îndepărtata, aproape neverosimila viață de pace, într-un scurt minut de liniște. Cit de absurde par în această ambianță

de suferință grijiile simple ale corespondenților necunoscuți — să vindă sau să nu vindă o vacă, bucuria de a petrece concediul la Ialta, ori nesăbuitul mesaj al unui sever om de știință adresat „stimatului coleg” despre „evoluția migrației triburilor... Munițiile sînt pe sfîrșite, ostașii nu au nimic de mincare, sînt inconjurați de hitleriști, sfîrșitul tragic este inevitabil, și totuși automatele lor lovesc necruțător. În aceste momente de luptă Svetlana citește printre lacrimi propria ei scrisoare, pe care Igor n-a mai avut cum s-o primească. De fapt, se prefacă numai că citește, deoarece ceea ce spune ea n-ar fi putut figura în nici o scrisoare expedită înainte de război. Ea vorbește despre speranța reînținerii, despre dragostea care-l va însoți pe Igor în fiecare luptă, despre înfrigurarea cu care așteaptă clipa cînd soneria bătrînei case va vesti semnalul știut: trei apeluri scurte și unul prelung, după care în prag se va ivi chiar el, Igor.

Clipa aceasta va sosi într-adevăr. Căci Svetlana și-a cucerit dreptul la fericire, plătind un tribut greu în dureroasele încercări ale războiului.

Vsevolod Revici

„PĂDUREA VIENEZĂ”

Ideea acestui film s-a născut în zilele Festivalului mondial al tineretului și studenților de la Moscova. Tineri din diferite țări și-au exprimat atunci dorința de a se realiza un film studențesc internațional, care să răspundă celei mai arzătoare, celei mai dificile probleme ce preocupă tineretul zilelor noastre: „Cum să trăim? Cu convingerea că soarta omenirii depinde de noi sau cu teama că totul se hotărăște fără participarea noastră?”.

În genericul „Pădurii vieneze” vor figura numele a doi scenariști: Renita Grigorieva (U.R.S.S.) și Arno Reinfrank (R. F. Germană). La realizarea filmului au participat însă sute de oameni. Printre ei, se numără membrii clubului studențesc al Festivalului de la Viena, redactorul Peter Waterman, de la revista engleză „Filmul pentru tineret” și participanții la seminarul studențesc internațional, organizat în urmă cu doi ani în Crimeea.

În timpul uneia din întâlnirile Festivalului de la Moscova, a luat cuvîntul un tînăr din R.F.G.: „La fel cu întreaga mea generație, sînt pesimist. Nu cred că noi, tinerii, putem schimba ceva în lumea asta. Ea e sortită pieirii și noi împreună cu ea”. Tragismul sincer al acestei intervenții a zguduit pe toți cei prezenți. Și cu atît mai înflăcărat, cu atît mai hotărît a fost atunci protestul tinerilor care cred în viitor.

De la această discuție pornește acțiunea filmului. Și multe din episoa-

dele relatate în cuprinsul său s-au petrecut într-adevăr, așa după cum, în afară de cele trei roluri principale, toate personajele sînt interpretate de prototipurile lor reale — studenți din diferite țări. Este greu să precizeze cineva unde se termină relatarea documentară a întâmplărilor și unde începe ficțiunea artistică. E interesant de relevat încă un amănunt: scenariul propriu zis reprezintă doar o schemă de bază, pe fundalul căreia fiecare interpret improvizează replicile ce-i sînt firești, în fața obiectivului cinematografic.

Filmul „Pădurea vieneză” a fost turnat în studioul „Maxim Gorki” din Moscova și va fi prezentat în premieră la apropiatul Festival mondial al tineretului de la Helsinki.

Și acum, cîteva cuvinte despre interpreți: în rolurile principale apar actorii Helmut Kircher (R.F.G.) și Janna Prohorenko (U.R.S.S.). Helmut are douăzeci și trei de ani și este student la școala teatrală din München. El a primit cu mare bucurie invitația de a filma în „Pădurea vieneză”. În lunile petrecute în studiourile „Gorki” și-a făcut mulți prieteni, a învățat destul de bine limba rusă și se simte ca acasă. Janna Prohorenko este cunoscută la noi din filmul lui Ciuhrai „Balada soldatului”. Ca și eroina din acest film, Janna Prohorenko a rămas de mică orfană, tatăl ei murind pe front, în Germania.

In ospeție la „Lenfilm”

În cinci minute am străbătut cinci secole (sau aproape cinci). „Miracol” cit se poate de banal și cotidian în studiourile Lenfilm, pe care îl poate săvîrși orice neinițiat, făcînd simplul efort de a trece de pe un platou pe altul. Am început-o cronologic, amestecîndu-ne printre figuranți îmbrăcați în haine de epocă, cu pantaloni colanți, mineci bufante și pălării coplesite de penaje.

Sub agresiva lumină a reflectoarelor, (care topește fără milă machiajul cel mai savant) se înfoia — bătrîn, urît și îngîmjat — Cain al 18-lea. Urla despotic la supușii săi și-și înmuia mieros și sentimental glasul cînd o vedea pe prințesa Milada, la a cărei mină aspira suspinînd. Ne aflăm în plin univers al basmului? Și da, și nu — ne lămurește regizoarea Nadejda Koșeverova, care realizează filmul împreună cu Mihail Șapiro. E vorba de o poveste cu un împărat despot și războinic, curteni lingușitori, o prințesă candidă și un țîntar faimos — creat de un înțelept cărturar, care i-a dăruit micii insecte o forță de 2.000.000 de ori mai mare ca aceea a unui elefant. Pînă aici basmul e basm și s-ar părea că el va bucura doar pe cei mici. Dar implicațiile actuale și sensurile satirice ale poveștii încep să devină evidente: ministrul de război al lui Cain al 18-lea ar vrea să folosească uriașa putere a țîntarului în scopuri agresive și... Și, de aici se declanșează peripeziile lui Ian și Jan, cei doi flăcăi din popor care vor lupta împreună cu Milada, împotriva intențiilor războinice ale hidului Cain.

Satira nu se va despărți însă nici o clipă de surata ei, comedia — ne spune Nadejda Koșeverova. Filmul „Doi prieteni” e conceput ca o comedie bufă, plină de gaguri, în care hazul va țîși și din împletirea elementelor de basm cu cele de actualitate. Gîndiți-vă că femeile vor fi îmbrăcate ultramodern, vor purta pantofi cu tocuri cui, vor avea coafuri la pate și ochii rimelați. Și vor dansa cha-cha cu cavalerii medievali...

Înterupem o clipă convorbirea, căci sub reflectoare a apărut din nou interpretul lui Cain al 18-lea, actorul moscovit Erast Garin. Tăcem cu toții, pentru că acum e suveran operatorul: oh, dar îl cunoaștem pe Eduard Rozovski! A ieșit din adîncurile apelor, unde a filmat „Omul amfibie”, pentru a intra în lumea basmului. Nu ni-l imaginăm însă atît de tînăr. Nici Nadejda Koșeverova nu este pentru noi o cunoștință nouă: i-am văzut, la București, mai toate filmele: și „Atențiune, bunicuț!” și „Îmblînzitoarea de tigri” și „Cenușăreasa”.

— Și cine vor fi interpreții lui Ian și Jan?

— Nu ne-am hotărît încă definitiv. S-ar putea ca pentru rolul lui Ian să ne oprim la Demianenko.

— Aleksandr Demianenko?

Interpretul sublocotenentului Ivlev din „Pace nouă venit” și al tînărului arhitect din „Casa surprizelor”?

Alegerea ar fi, într-adevăr, fericită. E unul din tinerii actori care se bucură și la noi de multă simpatie.

— Da, ne gîndim de mult la el. Dar e foarte ocupat acum: filmează cu regizorul Vengherov, în „Camionul fără încărcătură”, chiar pe platoul de alături.

Ne-am luat rămas bun de la echipa filmului „Doi prieteni”, am făcut cîteva pași și... iată-ne într-o exploatare forestieră din Siberia anilor noștri. Un gazetar tînăr, căruia i s-a încredințat prima sa misiune redacțională mai importantă, a fost trimis aici pentru a lămuri cazul unui băiat aflat într-o situație grea. Gazetarul are ochelari pe nas, părul ciufulit, figura cu trăsături moi de adolescent și e... însuși Demianenko.

— La al cîtelea film vă aflați, tovarășe Demianenko?

— Cu „Camionul fără încărcătură” la al șaptelea. Eram în anul III cînd regizorii Alov și Naumov m-au distribuit în rolul lui Mitea din filmul „Mai tare ca moartea”. Trebuie să recunosc că au avut curaj: prea puțini credeau pe atunci în talentul meu. De fapt, la început m-am înscris la Institutul de științe juridice din Sverdlovsk, am urmat un an și într-o zi... am dat un examen de admitere în fața comisiei venite din partea MHAT-ului. Firește, am căzut.

— Nu vă supărați, ce vîrstă aveți acum? Vorbiți de începutul carierei dv. ca de un trecut îndepărtat...

— E destul de îndepărtat: acum am 24 de ani, aveam 17 cînd am plecat la Moscova, hotărît să dau un nou examen de admitere, de astă-dată la Institutul de teatru „A. V. Lunacearski”.

M-am prezentat cu scena întîlnirii dintre Ghennadi și Arkașka din „Pădurea” lui Ostrovski, și am interpretat singur ambele roluri. Se vede că i-am surprins prin curajul meu: am fost admis.

— Și rolul dv. preferat? E o întrebare cam banală...

— Răspunsul va fi la fel de banal: cel pe care îl realizez în prezent. Nu ca să flatez breasla căreia aparțin, dar rolul corespondentului de presă pe care îl joc acum în filmul lui Vengherov mi se pare foarte complex și interesant.

— Așteptăm cu nerăbdare să vedem pe ecran noua dv. creație.

Sanda Faur-Dima

Cadru din „Pădurea vieneză”: Katia (Janna Prohorenko) și Alexei (Vladimir Gusev)

BIBLIOTECA
Veac nou

8

Cu toate acestea, Iujin se eschiva de la discuție, zîmbind cu naivitate.

— După cum se vede, știi totul. Oare un cap ca al d-tale nu poate imagina ceva care să nu ne împingă acolo, unde-i focul mai mare? — Făcu un semn nedefinit cu degetele și se întinse, cu un zîmbet stupid. Dar ochii lui, cu pleoapele întredeschise, îl priveau necruțător.

— Iată, admiră! — Iujin lăsă să-i scape din mînă o bucată de metal. — Asta a rămas din avionul atins de furtună. — Scoase apoi un pachet de fotografii și-l puse în fața lui Iujin. Rămășițele scorojite ale avioanelor. Copaci doborîți. Cadavre desfigurate. Din adîncurile fotografiilor lustruite se tirau, fierbinți, rămășițele încă fume-gînde ale avioanelor.

Tulin simți privirea lui Iujin ațintită asupra lui.

— Asta pe dumneavoastră vă paralizează, iar pe mine mă stimulează — spuse hotărît Tulin, prinzînd mînea din zbor. Eu nu vreau ca avioanele să fie distruse. Nu vreau ca aviatorii să se teamă de furtună. Vreau să fiți stăpîni cerului. Pentru asta merită să riști și să nu ții seamă de pericole.

— Aha, să riști, — izbucni Iujin. — Nu ești sigur! Nu garantezi!

— Noul comportă totdeauna un risc. Cine refuză riscul, refuză noul.

— Am auzit. Acum o să spui că vreau să mă supraasigur și altele de felul ăsta. Dar de ce trebuie să te cred? De trei ani vă ocupați de chestia asta. Și unde sînt rezultatele? Nu puteți anunța, cu precizie, furtunile. Vreți să le învingeți, dar ar

9

ÎN BIBLIOTECA
"VEAC NOU"
au apărut în 1962:

13. ALEXANDR NEVEROV :
Taşkent — orașul pînă
14. I. M. MAISKI :
München
15. SERGHEI SARTAKOV :
Nu ceda regina
16. G. ALTOV :
Simionia erotica
17. Acad. P. L. KAPITA :
Vittorul științei
18. GHEORGHII VLADIMOV :
Prima zi

fi destul dacă ați reuși să le prevedeați. Cite expediții! Statul vă umflă cu milioane de ruble...

Buletinul meteorologic era punctul lui slab, iar Tulin nu putea în ruptul capului să-l facă să înțeleagă că munca lor n-avea nici o legătură cu buletinele meteorologice.

Scoase din sertar un cod jerpelit, cu regulile de exploatare a avioanelor și îl flutură prin fața lui Tulin :

— Citește : n-am dreptul să le încalc. Iar d-ta nu poți garanta.

— Ce legătură are asta cu buletinul meteorologic? repeta mereu Tulin.

— ...Vrei să arunci răspunderea asupra mea.

— Aha, vă e frică de răspundere!

— Da, nu vreau să răspund de viața d-tale. Cu ce pot să răspund eu pentru ea? Cu ce?

— ...Pentru că nu vreți să înțelegeți esențialul.

Iujin, fără să-l privească pe Tulin, își șterse fruntea cu batista.

— Grozav ai mai țipat — spuse el pe un ton împăciuitor. — La noi se întîmplă rar să țipe doi deodată. De obicei țipă unul, iar celălalt ascultă. În doi e mai bine. Îți mai controlezi vocea. Iată deci, că nu ai ce să-mi reproșezi. Eu nu sînt specialist în domeniul d-tale. Și te rog să mă scuzi, nu te pot crede pe cuvînt.

Tulin tăcea.

— Ce-i de făcut atunci? — spuse tot Iujin. — Să cerem părerea specialiștilor. De acord?

★

— Ce-o mai lungiți?, Socoteala asta abracada-

satisfacție, aceea de a spune adevărul. Totuși e indiferent și-ți rămâne doar o singură simț dintr-o dată un fel de libertate deplină, când Tulin se liniștește brusc. Totul se terminase și re-

— Încearcă singur cu Goffin... mormăi el. Tulin se opră, fără să se întoarcă. Iușin se apro-

— Așteaptă, spuse Iușin. Fuse paharul pe masă și se îndreptă spre ușă.

asta era lucrul cel mai greu de suportat. Nu vroia să-și ridice ochii. După felul în care-l

Apa era caldă. Tulin bău cu înghițituri mici. — Bea.

Iușin îi turnă un pahar de apă :

gea parca de gît.

teamnă cum dinăuntru sau ceva îi sufoca, îi strin-

stătea pe umăr, ceva se trînea în el și simți cu

cu sughițuri. Din pricina acestei mîini grele, care-i

această vorbă ar fi putut ține după sine un plîns

nure și ar fi putut scăpa cine știe ce vorbă, iar

descheseze buzele, pentru că ar fi putut să-și tre-

Tulin încercă să-și zîmbească, dar se temea să-și

— Cîți ani ai ? Iușin își lăsă mîna pe umărul lui Tulin :

interes.

plecase. În ochii lui Iușin se putea citi un anumit

vească pe Iușin. Ceva se schimbase. Adjutantul

— Tînștea care s-a înstăpînit îi permise să-și pri-

îndărăntăcia irațională, lipsită de speranță.

rul lucru care l-a mai rămas este îndărăntăcia,

cată. Trebuie să reziste, trebuie să reziste... Singu-

— Ce-i așa nostim ? De ce rîdeți ? Unde vă

treziți, le șezătoare ?

Militarii nu sînt obișnuiți cu asemenea obrăzni-

cii, gîndi generalul. Unui militar îi dai comanda,

și gata, Subordonare, disciplină. Dar cu oamenii

ăștia de știință nu poți face nimic, pentru ei nu

există nici generali, nici bătrîni și nici tineri. De

aceia, pe ei nu-i poți cîntîi. Ia te uită cum își

leagă piciorul, cu nepăsare. N-are nici rușine,

nici conștiință și e sigur că o să rămînă pe-a lui.

Măcar să... Dar ce anume ? Că el nu se lasă, o face

pe șmecherul. Ce, el a venit să cerșească o slujbă ?

Doi pereți se întretăiau cu tavanul, formînd un

unghi în spațiu. Cîndva, la un examen, lui Tulin

ii căzuse o întrebare despre unghiurile în spațiu.

Orice s-ar întîmpla, trebuie să rămînă. Nu poate

să se întoarcă cu un refuz. Dacă pleacă — totul

s-a terminat. Nici nu-și poate imagina așa ceva.

Mai bine să nu se gîndească la asta. Cîtă vreme

se află încă aici, are impresia că undeva se rezol-

vă sau se poate rezolva ceva. De ce și-a adus a-

minte de întrebarea de la examen ? „Asta-i huli-

ganism” — strigă generalul. Tulin se uită la un-

ghiul tavanului. Își ascunde fața în acest unghi.

Se înșurubează în fotoliu și rămîne nemișcat.

Stringe buzele cu mai multă înverșunare. Mijește

ochii. Ce bine ar fi să poată fuma, să poată pufăi

cu impertinență, numai fața să-și rămînă nemiș-

cată.

— Bravo, bravo, dar... — Iușin își privi nedu-

merit ariciul de pe mîna. Știți desigur că zborurile

pe furtună sînt interzise. E o întreprindere a dra-

cului de riscantă. Ați simțit vreodată cum co-

boară furtuna, în stomac ? Eu da ! (și se înfioră

de aducerile aminte. Ce frică l-a cuprins cînd n-a

mai știut nici unde-i cerul, nici unde-i pămîntul

de respect față de Tulin sau pur și simplu rezul-

zătorii.

Se aprinse un bec al comutatorului. Generalul

duse receptorul la ureche.

— Sînt ocupat... Peste zece minute.

Puse referatul pe birou. Tulin vorbi primul.

Iușin o înaintea generalului cu o tracțiune de se-

cundă. Își făcuse socoteala mai dinainte că înța-

țiva trebuia să-și aparțină, intrucît e mai ușor să

convînși decît să răstorni niște convînșeri. Interlo-

cutori care a spus odată „nu”, va utiliza din amor

propriu, toate mijloacele pentru a-și motiva răs-

punsul negativ

— Dumeavoastră ați zburat și știți, desigur,

ce înseamnă o furtună.

Iușin dădu din cap în semn afirmativ.

— Acolo, la înălțimi, nu-ți vine să strigi, ca în

cîntec : „Iubesc furtuna la început de mai”.

Tulin nu se încumeta să descrie întreaga apar-

atură și esența științifică a problemei. Știa din pro-

pria-i experiență că citire și schemele produc o

impresie puternică asupra profanilor, tocmai pen-

tru că nu le înțeleg. În asemenea împrejurări, au-

toare că acesta repetă între timp formula de rețuș,

pregătita de mult.

Iușin venise de curînd la această direcție și Tu-

lin se văzu nevoit să amintească istoricul proble-

mei. Direcția le furnizase avioane pentru experien-

te, sub motivul unei expediții. Lucrările fuseseră

adaptate la programul obișnuit. Dar acum, exper-

iențele ajunseseră într-un asemenea stadiu, încît

grupul de cercetători avea nevoie de avioane pro-

prii, subordonate lui întru totul. Acum se hotăra

principalul — condițiile de dirijare și de preîntîm-

pinare a furtunilor în atmosferă. Tulin spuse toate

acestea foarte degajat, în treacăt. Și povesti de

asemenea cum șterpeliseră, noaptea, baloanele din

magazia unei cooperative de producție, precum și

alte asemenea episoade hazlii. În vreme ce gene-

ralul ridea, Tulin se întoarse din nou la problema

care îl interesa : necesitatea de a stabili punctul

central al furtunii, pentru a putea acționa împotriva

ei. Mai devreme sau mai tîrziu, de la șoareci

și ciini va trebui să se treacă la oameni.

Vorbea liniștit, fără grabă, pentru a-i permite

lui Iușin să se obișnuiască cu gîndul inevitabili-

tății zborurilor în furtună.

Nu folosi nici o clipă tonul solicitatorului. Înfun-

dîndu-se în fotoliul de piele, cu o nepăsare gene-

roasă, aruncă asupra lui Iușin răspunderea pentru

hotărîrea ce trebuia luată. Iată, tovarășe respon-

sabil, rezultatele noastre, aparatura noastră, iată

succesele în perspectivă, restul ține de d-voastră.

Aportul nostru este acum secundar...

— Bravo, bravo, dar... — Iușin își privi nedu-

merit ariciul de pe mîna. Știți desigur că zborurile

pe furtună sînt interzise. E o întreprindere a dra-

cului de riscantă. Ați simțit vreodată cum co-

boară furtuna, în stomac ? Eu da ! (și se înfioră

de aducerile aminte. Ce frică l-a cuprins cînd n-a

mai știut nici unde-i cerul, nici unde-i pămîntul

de respect față de Tulin sau pur și simplu rezul-

zătorii.

Se aprinse un bec al comutatorului. Generalul

duse receptorul la ureche.

— Sînt ocupat... Peste zece minute.

Puse referatul pe birou. Tulin vorbi primul.

Iușin o înaintea generalului cu o tracțiune de se-

cundă. Își făcuse socoteala mai dinainte că înța-

țiva trebuia să-și aparțină, intrucît e mai ușor să

convînși decît să răstorni niște convînșeri. Interlo-

cutori care a spus odată „nu”, va utiliza din amor

propriu, toate mijloacele pentru a-și motiva răs-

punsul negativ

— Dumeavoastră ați zburat și știți, desigur,

ce înseamnă o furtună.

Iușin dădu din cap în semn afirmativ.

— Acolo, la înălțimi, nu-ți vine să strigi, ca în

cîntec : „Iubesc furtuna la început de mai”.

Tulin nu se încumeta să descrie întreaga apar-

atură și esența științifică a problemei. Știa din pro-

pria-i experiență că citire și schemele produc o

impresie puternică asupra profanilor, tocmai pen-

tru că nu le înțeleg. În asemenea împrejurări, au-

toare că acesta repetă între timp formula de rețuș,

pregătita de mult.

Iușin venise de curînd la această direcție și Tu-

lin se văzu nevoit să amintească istoricul proble-

mei. Direcția le furnizase avioane pentru experien-

te, sub motivul unei expediții. Lucrările fuseseră

adaptate la programul obișnuit. Dar acum, exper-

iențele ajunseseră într-un asemenea stadiu, încît

grupul de cercetători avea nevoie de avioane pro-

prii, subordonate lui întru totul. Acum se hotăra

principalul — condițiile de dirijare și de preîntîm-

pinare a furtunilor în atmosferă. Tulin spuse toate

acestea foarte degajat, în treacăt. Și povesti de

asemenea cum șterpeliseră, noaptea, baloanele din

magazia unei cooperative de producție, precum și

alte asemenea episoade hazlii. În vreme ce gene-

ralul ridea, Tulin se întoarse din nou la problema

care îl interesa : necesitatea de a stabili punctul

central al furtunii, pentru a putea acționa împotriva

ei. Mai devreme sau mai tîrziu, de la șoareci

și ciini va trebui să se treacă la oameni.

Vorbea liniștit, fără grabă, pentru a-i permite

lui Iușin să se obișnuiască cu gîndul inevitabili-

tății zborurilor în furtună.

Nu folosi nici o clipă tonul solicitatorului. Înfun-

dîndu-se în fotoliul de piele, cu o nepăsare gene-

roasă, aruncă asupra lui Iușin răspunderea pentru

hotărîrea ce trebuia luată. Iată, tovarășe respon-

sabil, rezultatele noastre, aparatura noastră, iată

succesele în perspectivă, restul ține de d-voastră.

Aportul nostru este acum secundar...

— Bravo, bravo, dar... — Iușin își privi nedu-

merit ariciul de pe mîna. Știți desigur că zborurile

pe furtună sînt interzise. E o întreprindere a dra-

cului de riscantă. Ați simțit vreodată cum co-

boară furtuna, în stomac ? Eu da ! (și se înfioră

de aducerile aminte. Ce frică l-a cuprins cînd n-a

mai știut nici unde-i cerul, nici unde-i pămîntul

de respect față de Tulin sau pur și simplu rezul-

zătorii.

Se aprinse un bec al comutatorului. Generalul

duse receptorul la ureche.

— Sînt ocupat... Peste zece minute.

Puse referatul pe birou. Tulin vorbi primul.

Iușin o înaintea generalului cu o tracțiune de se-

cundă. Își făcuse socoteala mai dinainte că înța-

țiva trebuia să-și aparțină, intrucît e mai ușor să

convînși decît să răstorni niște convînșeri. Interlo-

cutori care a spus odată „nu”, va utiliza din amor

propriu, toate mijloacele pentru a-și motiva răs-

punsul negativ

— Dumeavoastră ați zburat și știți, desigur,

ce înseamnă o furtună.

Iușin dădu din cap în semn afirmativ.

— Acolo, la înălțimi, nu-ți vine să strigi, ca în

cîntec : „Iubesc furtuna la început de mai”.

Tulin nu se încumeta să descrie întreaga apar-

atură și esența științifică a problemei. Știa din pro-

pria-i experiență că citire și schemele produc o

impresie puternică asupra profanilor, tocmai pen-

tru că nu le înțeleg. În asemenea împrejurări, au-

toare că acesta repetă între timp formula de rețuș,

pregătita de mult.

Iușin venise de curînd la această direcție și Tu-

lin se văzu nevoit să amintească istoricul proble-

mei. Direcția le furnizase avioane pentru experien-

te, sub motivul unei expediții. Lucrările fuseseră

adaptate la programul obișnuit. Dar acum, exper-

iențele ajunseseră într-un asemenea stadiu, încît

grupul de cercetători avea nevoie de avioane pro-

prii, subordonate lui întru totul. Acum se hotăra

principalul — condițiile de dirijare și de preîntîm-

pinare a furtunilor în atmosferă. Tulin spuse toate

acestea foarte degajat, în treacăt. Și povesti de

asemenea cum șterpeliseră, noaptea, baloanele din

magazia unei cooperative de producție, precum și

alte asemenea episoade hazlii. În vreme ce gene-

ralul ridea, Tulin se întoarse din nou la problema

care îl interesa : necesitatea de a stabili punctul

central al furtunii, pentru a putea acționa împotriva

ei. Mai devreme sau mai tîrziu, de la șoareci

și ciini va trebui să se treacă la oameni.

Vorbea liniștit, fără grabă, pentru a-i permite

lui Iușin să se obișnuiască cu gîndul inevitabili-

tății zborurilor în furtună.

Nu folosi nici o clipă tonul solicitatorului. Înfun-

dîndu-se în fotoliul de piele, cu o nepăsare gene-

roasă, aruncă asupra lui Iușin răspunderea pentru

hotărîrea ce trebuia luată. Iată, tovarășe respon-

sabil, rezultatele noastre, aparatura noastră, iată

succesele în perspectivă, restul ține de d-voastră.

Aportul nostru este acum secundar...

— Bravo, bravo, dar... — Iușin își privi nedu-

merit ariciul de pe mîna. Știți desigur că zborurile

pe furtună sînt interzise. E o întreprindere a dra-

cului de riscantă. Ați simțit vreodată cum co-

boară furtuna, în stomac ? Eu da ! (și se înfioră

de aducerile aminte. Ce frică l-a cuprins cînd n-a

mai știut nici unde-i cerul, nici unde-i pămîntul

de respect față de Tulin sau pur și simplu rezul-

zătorii.

Se aprinse un bec al comutatorului. Generalul

duse receptorul la ureche.

— Sînt ocupat... Peste zece minute.

Puse referatul pe birou. Tulin vorbi primul.

Iușin o înaintea generalului cu o tracțiune de se-

cundă. Își făcuse socoteala mai dinainte că înța-

țiva trebuia să-și aparțină, intrucît e mai ușor să

convînși decît să răstorni niște convînșeri. Interlo-

cutori care a spus odată „nu”, va utiliza din amor

propriu, toate mijloacele pentru a-și motiva răs-

punsul negativ

— Dumeavoastră ați zburat și știți, desigur,

ce înseamnă o furtună.

Iușin dădu din cap în semn afirmativ.

— Acolo, la înălțimi, nu-ți vine să strigi, ca în

cîntec : „Iubesc furtuna la început de mai”.

Tulin nu se încumeta să descrie întreaga apar-

atură și esența științifică a problemei. Știa din pro-

pria-i experiență că citire și schemele produc o

impresie puternică asupra profanilor, tocmai pen-

tru că nu le înțeleg. În asemenea împrejurări, au-

toare că acesta repetă între timp formula de rețuș,

pregătita de mult.

Iușin venise de curînd la această direcție și Tu-

lin se văzu nevoit să amintească istoricul proble-

mei. Direcția le furnizase avioane pentru experien-

te, sub motivul unei expediții. Lucrările fuseseră

adaptate la programul obișnuit. Dar acum, exper-

iențele ajunseseră într-un

DIN
„ALBUMUL
COSMIC”

Pe o planetă îndepărtată:
— Meteorit?
— Nu, o greutate de-a Tamarei Press...

Concert în constelația Liriei.

— Ai grijă, nu te apleca pe hubloul și nu cumva să-ți scoți fularul!

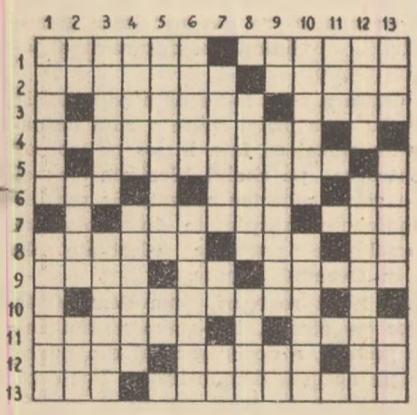

O nouă trambulină.

În line, un desen după natură...
Desene de Vitali Cernikov

Drumuri și popasuri

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Drumul spre ocean” și al piesei „Caleașca de aur” — Călătorește pe drumuri acvatice 2) „Drum îndepărtat”, „Ani de pribegie” și „Căsuța de la marginea orașului” sînt cîteva din piesele sale — Scriitor sovietic, autorul volumului „Călătorie la tropice” 3) Un drum care nu este cel mai drept — Drum și popas 4) Impresiile lor de călătorie ni le împărtășesc în imagini 5) Ruta pe care se desfășoară o călătorie (pl.) 6) Oraș în U.R.S.S. — „Plecăt-am nouă din Vaslui / Și cu sergentul... / Și n-a rămas, zău, nimă-

nui / În piept inima rece” (V. Alecsandri) — Vest-Est 7) Locuri de popas în creierul munților (pl.) — Nemiscător, peste apă sau umblător pe apă 8) Conduc avioane, nave și chiar nave cosmice — Partea doua a simfoniei unui ceas — Zece... în iolă! 9) Metal feros — Îndeamnă caii la drum — A bea zgomotos 10) Drumul care se desparte în două 11) Poet sovietic, autorul poeziei „Drumul fură gîndul serii pe meleaguri” — „Drumul lui...”, roman de scriitorul sovietic M. A. Auezov 12) Vas — Vehicul primitiv (dim.) — Teșite! 13) Fire — Călătorie pe apă și în aer.

VERTICAL: 1) Trăsură mare cu patru locuri așezate față în față — Drum îngust 2) Ere! — Urcat — Așezare rurală 3) După un drum lung — Bulgări de zăpadă în toiu! verii... pe lac 4) Livadă de nuci — Mai mică decît dealul. 5) Cu ozon — A exista 6) Cîrma autovehiculului — Trăsurică ușoară cu un singur cal 7) Scurtează timpul drumului — Pomadă — Ave! 8) Curge pe povîrnișuri — Pronume 9) Are! — Temperatură scăzută — Galben unguresc 10) Învîrtire — Pomenită 11) Zile la romani 12) Nor de praf — Au călătorit mult 13) Lac în Carpați — Compozitor sovietic, autorul cîntecelor „Să pornim la drum” și „Vagonul 6, locul 2” — Se încurcă ușor.

Ceasuri
de mină de buzunar
deșteptătoare

Găsiți de vînzare
LA MAGAZINELE UNIVERSALE ȘI DE SPECIALITATE
ALE COOPERATIVELOR DE CONSUM

...în fiecare sticlă
un izvor de sănătate!

Beti
APE MINERALE
NATURALE
MEDICINALE
SLĂNIC • HEBE • MALNAS
CĂCIULATA • LIPOVA • VÎLCELE

LA MAGAZINELE ALIMENTARE,
CENTRE DE CURĂ ȘI RĂCORITOARE

VITRO — spală geamuri, oglinzi, cristale
VITRO — este economic și practic
VITRO — vă ușurează munca în gospodărie
VITRO — lichid în flacoane de plastic

produs al cooperativei
„CHIMICA”
București, Cal. Șerban Vodă 22-24
De vînzare
la toate magazinele de specialitate

Dați copiilor
DULCURI

SÎNT DELICIOASE
HRĂNITOARE ȘI
AJUTĂ LA
CREȘTERE

Cum a căzut Nixon de pe cal

Nixon și marfa lui

Desen de E. Gurov

Il mai ții minte pe Richard Nixon? A existat cândva un vicepreședinte al Statelor Unite gălăgios, flecar și extrem de înfumurat. Principalul cal de bătaie al lui Nixon era anticomunismul, ura organică față de tot ce este nou, progresist. Pe această gloabă a anticomunismului a intenționat Nixon să-și facă intrarea în Casa Albă, în calitate de candidat al partidului republican în ultimele alegeri prezidențiale. A intenționat, dar n-a intrat. Alegătorii americani nu și-au dat votul lui Nixon, care a suferit un eșec rușinos. Iar republicanii au trebuit să plătească scump pentru elucubrările lui anticomuniste. Ei au pierdut fotoliul prezidențial și au ieșit în minoritate în ambele camere ale Congresului S.U.A.

Nixon a încetat pur și simplu să mai intereseze pe cineva. Nici înainte nu prea era luat el în serios, dar după aceea și-a pierdut și aparenta popularitate pe care i-o crease presa.

Dar Nixon nu vrea cu nici un preț să rămână în anonim. Așa că, cu chiu cu vai, a izbutit să obțină candidatura din partea republicanilor pentru funcția de guvernator al statului California. Alegerile vor avea loc peste câteva luni, în noiembrie, așa că Nixon a și început campania electorală. În loc să tragă învățăminte din lecția pe care a primit-o în 1960, Nixon încalecă din nou calul său de bătaie preferat și face o criză de isterie anticomunistă.

Fără să se limiteze la tribuna internă americană, Nixon a hotărât să-și prezinte exercițiile de oratorie și de la tribuna internațională. Ține mortis să-și câștige o faimă mondială.

Dar primul turneu peste hotare al lui Nixon, întreprins după o lungă pauză, i-a fost fatal.

Nixon a plecat în Danemarca. La 4 iulie, în Ziua independenței S.U.A., în Danemarca a avut loc o festivitate pe colinele Rebilde, unde Nixon și-a asumat rolul de orator principal. A savurat dinainte succesul și, ca să și-l asigure, și-a pregătit o galerie, alcătuită din 5.000 de americani: turiști veniți special în acest scop, membri ai coloniei americane din Copenhaga și militari americani care se află în Danemarca, ca țară membră a N.A.T.O.

Cu toate acestea, Nixon și-a greșit socotelile, sau, mai degrabă, n-a calculat bine. Căci printre auditorii palavrăgiului de peste ocean se

aflau nu numai americani, ci și danezi, și încă într-un număr impresionant: circa 50.000.

Când Nixon și-a rostit discursul, în care n-a spus aproape nimic despre Ziua independenței S.U.A., a trecut sub tăcere felul cum se traduce în viață Declarația independenței, dar în schimb „a tunat și a fulgerat” în stilul lui obișnuit împotriva comunismului, aplauzele formale ale americanilor s-au pierdut în tăcerea mormintală a danezilor. Această tăcere era atât de elocventă, dovedea atât de limpede că marfa putredă cu care face neguștorie Nixon nu are căutare în Danemarca, încât pînă și persoanele oficiale daneze au socotit necesar să-și arate dezaprobarea față de comportarea oaspetelui de peste ocean. Merită semnalat faptul că, așa cum s-a anunțat, regele Danemarcei i-a întors spatele, ignorându-l.

A doua zi, Nixon a apărut ca un erou în paginile presei daneze, dar nu ca un erou, așa cum ar fi dorit el. Cităm numai influentul ziar „Politiken” care a scris într-un editorial:

„Festivitățile de pe colinele Rebilde s-au desfășurat așa cum prevăzuseră mulți: Nixon a apărut în cea mai nefavorabilă lumină. El rămâne întotdeauna ceea ce este în realitate, o mediocritate. Dorința de a se prezenta ca o figură centrală, atacul grosolan împotriva comunismului, toate acestea au demascat nulitatea acestui om politic. Ce bine că acum doi ani sute de mii de cetățeni americani nu i-au îngăduit acestui om să conducă politica S.U.A.”

Văzînd ce impresie neplăcută a produs Nixon asupra danezilor, un alt politician american, pe nume Henry Henevns, a socotit de cuviință să îndrepte lucrurile. El a luat cuvîntul la festivitate, înălțîndu-i osanale lui Nixon, acest „luptător încercat împotriva comunismului”. În timp ce vorbea, lui Henevns i s-a făcut pe neașteptate rău și a murit subit, chiar acolo, la tribună.

Fie-i țărîna ușoară! Cit despre Nixon, chiar dacă a coborît de la tribună viu și nevătămat, acolo a rămas un cadavru, cadavru gloabei lui anticomuniste, pe care el nu mai are unde să meargă.

M. Mihailov

Faceți cunoștință:

dl. Hugh Gaitskell

Îi plac promisiunile și berea amară

Omul acesta a primit o educație bună, a absolvit școala duminicală din Manchester și Universitatea din Oxford. Este tatăl a două fete și îi place așa numita bere amară, pe care o preferă tuturor celorlalte băuturi. Așa-l zugrăvește de multe ori presa engleză pe Hugh Gaitskell, liderul aripii drepte a partidului laburist.

Gaitskell se consideră un optimist. Fața lui, acum veștejită se luminează toată de zîmbet, mai ales cînd stă de vorbă cu reprezentanți ai clasei muncitoare. Căci el se socotește „socialist”, „apărător” al intereselor muncitorilor. Numele partidului laburist vine de la cuvîntul englezesc „labor”, ceea ce înseamnă muncă. Dar această ironie nu este mai puțin amară decît berea pe care o preferă mister Gaitskell. Căci aripa de dreapta pe care o conduce el face de multă vreme neguștorie cu ridicata și cu amănuntul în ceea ce privește interesele oamenilor muncii.

Gaitskell a uitat anul 1926 cînd, fiind student, difuza manifeste și ziare ale greviștilor. De multă vreme a dezbrăcat haina de muncitor cu care vroia să sublinieze în tinerețe „apartenența” lui la clasa muncitoare. Astăzi preferă redingota sobră de parlamentar și batista albă ca zăpada în buzunarul din stînga. E singurul lucru de „stînga” care a mai rămas în înfățișarea lui. În rest, are convingeri foarte de dreapta.

Se ne amintim de anul 1959 cînd, în timpul alegerilor parlamentare, Gaitskell a făcut multe promisiuni națiunii engleze. Ba a și publicat în revista americană „New York Times Magazine” un amplu articol intitulat „Dacă partidul laburist va câștiga”. Ce a făgăduit atunci Gaitskell englezilor? Să privim afișul lansat de laburiști în ajunul alegerilor. El îl înfățișează pe Gaitskell zîmbind. Căci, propunîndu-le englezilor „să-și făurească viitorul sub conducerea partidului laburist”, trebuia să fie vesel și optimist. Bătrînilor înduoșați, el le făgăduia că laburiștii n-au să-i uite niciodată. Chiar așa scrie pe afiș; tineretul va atinge culmile în viață, iar copiii pot dormi liniștiți.

Să-i lăsăm în pace pe bătrîni. Ei sînt oameni cu experiență și cunosc valoarea discursurilor promițătoare ale „binefăcătorului”. Tineretul, de asemenea, se orientează destul de bine în viață și nu-l poți impresiona cu perspectiva frumoasă de „cuceritor” al culmilor. Să vorbim mai bine despre copii. Dacă un bebeluș ar auzi și ar putea înțelege ceea ce a declarat în ultimul timp „bu-

nul” său unchi, el n-ar mai dormi așa de liniștit, ci s-ar trezi scîldat în sudori reci.

Așadar, Gaitskell făgăduiește bunăstare, liniște și pace. Acestea sînt, însă, doar făgăduieli. Realitatea e cu totul alta. Aproape în toate problemele, el sprijină guvernul conservator. Gaitskell s-a pronunțat pentru înzestrarea Bun-

aripa dreaptă a partidului, în scopul ațîțării psihizei de război în „orașul de front”.

Gaitskell tuna și fulgera împotriva laburiștilor care au sprijinit Congresul mondial pentru dezarmare generală și pace de la Moscova. Relevăm încă o dată că acest lucru l-a făcut un om care a făgăduit nu de mult englezilor că, dacă îl vor vota, își vor asigura pacea și securitatea.

După cum se știe, Bertrand Russell, cunoscutul luptător pentru pace, a sprijinit forumul pentru dezarmare și pace de la Moscova. De data aceasta, pe fața lui Gaitskell nu mai era nici urmă din zîmbetul lui obișnuit, ci numai furie răutăcioasă. El a dat dispoziții ca Russell să fie exclus din partidul laburist. Dar comitetul executiv al partidului n-a putut îndeplini „directiva” lui Gaitskell și a hotărît să nu-l excludă pe bătrînul filozof.

În Anglia se face tot mai puternic auzit protestul împotriva politicii reacționare a conducerii de dreapta a laburiștilor. Englezii cer să se pună capăt cursei înarmărilor, să înceteze persecutarea luptătorilor pentru pace și să se dea ascultare glasului rațiunii, sprijinindu-se dezarmarea generală și totală.

La Londra a avut loc o demonstrație de protest, cu care prilej peste o sută de oameni s-au culcat cu fața în jos pe trotuar și la intrarea pe cheiul Westminster: ei simulau astfel moartea cauzată de reziduurile radioactive răspîndite în atmosferă după exploziile nucleare efectuate de S.U.A. în Oceanul Pacific.

— Am făcut marșuri, am demonstrat stînd jos pe stradă, iar acum ne-am întins pe pămînt, a declarat unul din participanții la această demonstrație. Poate că această acțiune va trezi guvernul american și guvernul englez care-l sprijină în cursa lui atomică și va duce la interzicerea acestor experiențe criminale.

De multe ori, aripei drepte condusă de Gaitskell îi place să se numească „opozitia majestății sale”. În realitate însă, ea a devenit o opoziție a majestății sale poporului, deoarece duce o politică complet opusă intereselor lui. Copiii dorm într-adevăr liniștiți, dar oamenii maturi sînt foarte neliniștiți. Ei cer liderilor laburiști să înceteze persecutarea partizanilor păcii.

L. Koreavin

Fotomontaj de A. Jitomirski

deswehrului cu arma nucleară, pentru menținerea de către Anglia „a forțelor de intimidare”, adică a armelor de exterminare în masă. I s-ar mai putea aminti lui Gaitskell multe acțiuni de neinvidiat, în special sprijinirea intervenției americane în Cuba. Recent, el a mai organizat o acțiune provocatoare și anume a hotărît să trimită în Berlinul occidental un grup de laburiști din